

การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง
อำเภอองาร จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน

ปิยวัลย์ กลิ่นทอง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง

อำเภอองาร จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน

ปิยวัลย์ กลิ่นทอง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สิงหาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ ได้พิจารณา
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล
บ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ดร.บังอร สวัสดิ์สุข)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

ผู้รักษาการแทน คณบดีคณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์

สิงหาคม 2559

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู้ความยั่งยืน สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะได้รับคำแนะนำ จาก ดร.บงอร สวัสดิ์สุข ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ซึ่งให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจทาน แก้ไขจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องจนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

ท้ายที่สุดผู้ศึกษาขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ที่จะลืมมิได้และอยู่เบื้องหลัง แห่งความสำเร็จคือครอบครัวและเพื่อน ๆ ทุกท่านที่เป็นกำลังใจและมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุน มาโดยตลอด จนทำให้ผู้ศึกษาสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้

ปิยวัลย์ กลิ่นทอง

เรื่อง: การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน

ผู้ศึกษาค้นคว้า: ปิยวัลย์ กลิ่นทอง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: บธ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, 2559

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.บังอร สวัสดิ์สุข

คำสำคัญ: กองทุนสวัสดิการชุมชน, การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน, การพัฒนาที่ยั่งยืน

บทคัดย่อ

การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืนมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการจำนวน 16 คน และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จำนวน 285 คน รวมทั้งสิ้น 301 คน ผลการศึกษา พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการของชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงาน ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน ผลการวิเคราะห์ การพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ประกอบไปด้วยกองทุนสวัสดิการชุมชนควรมีระบบการตรวจสอบประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการกองทุนทุก 3 เดือน มีบริการนอกสถานที่เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนคณะกรรมการกองทุนควรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเปิดโอกาส และรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสวัสดิการตรงกับความต้องการของสมาชิกมีกองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกกองทุน มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึง

Title: MANAGEMENT DEVELOPMENT FOR ACHIEVING SUSTAINABILITY OF THE BANHANG COMMUNITY FUND,
NGAO DISTRICT, LAMPANG PROVINCE

Author: Piyawan Klinthong, Independent Study: M.B.A., University of Phayao, 2016

Advisor: Dr. Bungon Sawatsuk

Keywords: Community Welfare Fund, The community Welfare Fund, Sustainable Development

ABSTRACT

The study on management development for the sustainable community welfare fund of Ngao District, Lampang Province, aims to 1) study current situation of the community welfare fund and 2) to develop guidelines for management development of the community welfare fund of Ngao District, Lampang Province achieving its sustainability. This quantitative research was conducted with a total of 301 samples consisting of 16 committee and 285 members of the community welfare fund of Ngao District. The results revealed that the overall performance on administrating the community welfare fund was as high level. With regards to each administrative aspect ranked with its average score from high to low, the aspect on administration shows highest performance followed by, welfare management, monitoring and assessment, participation, and information perception. The analysis of development management illustrated that, in order to achieve sustainability, the community welfare fund should have a system to check and assess working performance of the committee, which should be assessed in every three months. Mobility services may be convened to boost up more public relation on the community welfare fund. The committee should continuously develop their management performance and increase public participation such as adopting comments and suggestions raised by members to the welfare fund management as well as convening regularly meeting. The community welfare fund should provide services which are suitable with the members' needs. The fund for developing the members' careers should be considerable established. Lastly, the information and news regarding the community welfare fund should also be effectively informed to all members.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ประวัติความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนในประเทศไทย.....	7
ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	15
แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุน สวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง	28
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง	32
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง.....	38
5 บทสรุป	40
สรุปผลการวิจัย.....	40
อภิปรายผลการวิจัย	42
ข้อเสนอแนะ	47
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	53
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	54
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	61

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิก.....	29
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	29
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	30
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	30
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ	31
6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสวัสดิการที่ได้รับจากกองทุนฯ.....	31
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง.....	32
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการบริหารงานกองทุน.	33
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการมีส่วนร่วม	34
10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการจัดสวัสดิการ	35
11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน	36
12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการติดตามและประเมินผล.....	37
13 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำนวน 5 ด้าน	38

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทย เป็นสังคมแห่งการพึ่งพา วิถีชีวิตที่เรียบง่าย การดำรงชีวิตประจำวันมีความต้องการเพียงแค่ปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ลักษณะความสัมพันธ์ในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัยก็เป็นแบบพึ่งพา ถ้อยทีถ้อยอาศัย พึ่งพาระหว่างธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมกับมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวข้างต้นล้วนแล้วต้องพึ่งพาธรรมชาติ โดยเฉพาะผืนป่า ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วย อาหาร พืชผัก สัตว์ป่า (บางชนิด) ที่มนุษย์นำมาประกอบอาหาร รวมถึงยารักษาโรค สมุนไพรต่าง ๆ ที่มนุษย์เรียนรู้ เพื่อนำมาสกัดเป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ได้ ตลอดจนเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม รวมถึงที่อยู่อาศัย ก็ล้วนแล้วแต่พึ่งพาธรรมชาติในป่าเป็นส่วนใหญ่

ในปี พ.ศ. 2507 ประเทศไทยได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (2504-2509) มาใช้เป็นครั้งแรก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าถูกครอบงำโดย สหรัฐอเมริกา และธนาคารโลก (World Bank) มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น พลังงาน การคมนาคมขนส่ง ระบบชลประทาน และแหล่งน้ำเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตร เป็นหลัก ในช่วงระยะเวลา 11 ปี ที่ผ่านมามีความก้าวหน้าเข้าสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 3 (2515-2519) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับนี้ได้เน้นการพัฒนาด้านการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม เป็นหลักควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนด้อยโอกาสทางสังคมซึ่งเป็นผลที่เกิดจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 และ 2 ได้ก่อให้เกิดรายได้ และการกระจายรายได้ที่มาจากผลิตผลทางการเกษตร โดยการเร่งรัดการผลิต การส่งออกและการนำเข้า เกิดโครงการพัฒนาชนบท เช่น โครงการเงินผัน หรือ โครงการสร้างงานในชนบท ซึ่งนโยบายของรัฐที่เป็นจุดที่น่าสนใจในช่วงนี้ คือ นโยบายการพัฒนาเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2517 มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาคนโดยการใช้เงินเป็นสื่อกลาง และได้มีนโยบายส่งเสริมการประหยัด เพื่อนำไปสู่การออมทรัพย์ การบริหารจัดการเงินออมด้วยตนเอง เพื่อให้มีเงินต้นทุนในการประกอบอาชีพ พัฒนาความเป็นอยู่ สามารถพึ่งตนเอง และนำเงินออมที่เหลือจัดตั้งเป็นกองทุน สามารถนำไปจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกได้

ในปี 2546 รัฐบาลได้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 โดยกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มาตรา 3 ได้กล่าวถึงการจัดสวัสดิการสังคม ไว้ว่าเป็นระบบการจัดบริการทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา

การพัฒนา และการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสมเป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และการบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับและการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ (พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546, 2546) ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม เรียกว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ในมาตรา 12 ให้เพิ่มหมวด 6 องค์การสวัสดิการชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการสังคมให้แก่สมาชิกในชุมชนหรือที่ได้รวมตัวกันเป็นเครือข่ายขององค์การสวัสดิการชุมชน เพื่อให้สามารถส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมโดยองค์การภาคประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของสมาชิก และเกิดระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมและชุมชน ตลอดจนจรรยาบรรณร่วมกันเป็นเครือข่ายการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและสามารถพึ่งพาตนเองของชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งอย่างทั่วถึง (พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2550, 2550)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคมของคนในชุมชนและสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ภายใต้หลักการจัดสวัสดิการชุมชนที่ว่า “ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” และสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้อย่างทั่วถึง ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการขยายฐานสมาชิกให้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมากขึ้น และสามารถพัฒนาสวัสดิการให้มีความหลากหลาย โดยการบูรณาการของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาครัฐในการจัดระบบสวัสดิการ

กระทรวงมหาดไทยเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะโดยยึดประโยชน์สุขที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ ตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2553 จึงได้แจ้งแนวทางสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนและสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ประชาชนจัดตั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เห็นชอบแนวทางการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมสมทบ กองทุนสวัสดิการชุมชน ในสัดส่วน 1:1:1 โดยประชาชน 1 ส่วน รัฐบาล 1 ส่วน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1

ส่วน ด้วยความเป็นอิสระตามฐานะการคลังของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ข้อ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงของรัฐ ข้อ 3.3 จะพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบการจัดสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น (กระทรวงมหาดไทย, 2553) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนประชาชนให้มีการจัดตั้ง หรือขยายฐานสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมประชาชนส่วนใหญ่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ด้วยการประชาสัมพันธ์ แนวทาง วัตถุประสงค์ การดำเนินงานของกองทุนให้ประชาชน ในท้องถิ่นทราบ

2. สนับสนุนบุคลากรในการช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาล เช่น การพัฒนาระบบข้อมูลการดำเนินงาน ระบบบัญชี และรายงานผลการดำเนินงานสู่สาธารณะ

3. สนับสนุนและพัฒนาความรู้ กรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้เกิดกิจกรรมเพื่อพัฒนารายได้ของกองทุนสวัสดิการชุมชน

4. การสนับสนุนและการสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชนตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2557 โดยมีคณะกรรมการกองทุนจำนวน 16 คน และได้ร่างระเบียบกองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้น เรียกว่า “ระเบียบกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง” และประกาศใช้เมื่อเดือน กันยายน 2557 เพื่อสนับสนุนการสร้างพื้นฐานครอบครัวสมาชิกชุมชนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ที่จะพัฒนาความเป็นอยู่ของสมาชิกชุมชน ให้เกิดความพออยู่พอกิน สามารถพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสมัครใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ตามวิถีชุมชน และเพื่อยกระดับกองทุนสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง ทั้งด้านพลังคน พลังทุน พลังความคิด เพื่อนำไปสู่ชุมชนพึ่งตนเอง สร้างความเท่าเทียม ไม่ทอดทิ้งกันสู่ชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ในการก่อตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน เมื่อปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนสมาชิก 935 ราย มีเงินสมทบจากสมาชิกจำนวน 70,617 บาท และได้ดำเนินงานต่อเนื่องมาจนถึง พ.ศ. 2558 ได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 1,158 ราย โดยมีเงินทุนหมุนเวียนทั้งหมด 527,483.57 บาท (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง, 2558) เป็นเงินสมทบจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จำนวน 100,000 บาท และเงินสมทบจากสมาชิกกองทุน จำนวน 427,483.57 บาท วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุน และนำเงินออมเหล่านั้นมาจัดสวัสดิการพื้นฐานให้แก่สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ในเรื่องการเกิด แก่ เจ็บ และตาย เพื่อเป็นขวัญ

และกำลังใจส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบสวัสดิการชุมชนหมู่บ้าน และเชื่อมโยงเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับตำบลให้เกิดความเข้มแข็งต่อไป

การดำเนินงานของกองทุน ในระยะเวลาที่ผ่านมายังมีปัญหาและอุปสรรค คือ การขยายของสมาชิกมีน้อย ส่งผลให้มีทุนหมุนเวียนน้อย ไม่เพียงพอต่อการจัดสวัสดิการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เป็นสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจ และไม่มีความสนใจในการออมกับกองทุนสวัสดิการชุมชน รวมถึงการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงานที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึง ระบบการจัดสวัสดิการกับสมาชิกอย่าง ยุติธรรมและตรงกับความต้องการของสมาชิก เป็นต้น (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง, 2558) ปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคของการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ที่จะต้องได้รับการแก้ไข เพื่อนำไปสู่กองทุนที่สามารถพึ่งพาตนเอง และพัฒนาให้เป็นกองทุนสวัสดิการที่ยั่งยืน

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสถานการณ์ปัญหา และอุปสรรค ที่ส่งผลต่อการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนที่อยู่ในระยะเริ่มต้น เพื่อที่จะก้าวไปสู่ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปางสู่ความยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำนวน 16 คน และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปางจำนวน 1,158 คน (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง, 2558)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี จำนวน 301 คน ประกอบด้วย

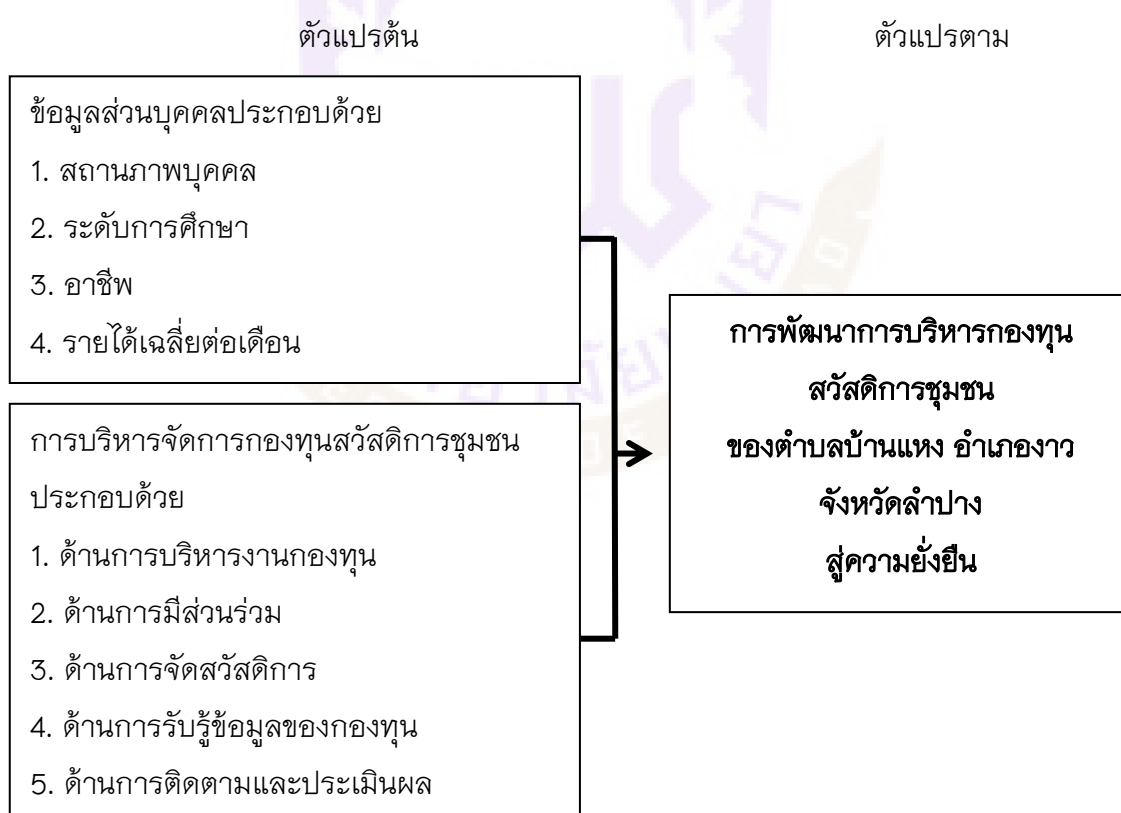
1. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จำนวน 16 คน
2. สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จำนวน 285 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนในปัจจุบันของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง และศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ผู้ความยั่งยืน ในด้านการบริหารงานกองทุนด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน และด้านการติดตามและประเมินผล รวมถึงปัญหา และอุปสรรคเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนผู้ความยั่งยืนต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน นำไปกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

กองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง กองทุนที่เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกในหมู่บ้านชุมชน สมทบเงินเข้ากองทุนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเงินดังกล่าวมาจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก เช่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย การศึกษา งานบุญประเพณี ภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น โดยเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหงกำหนดไว้

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน หมายถึง ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนต่อการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาในลักษณะองค์รวม ที่ครอบคลุมการพัฒนาทั้งด้านระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตประชาชนไปพร้อม ๆ กัน ให้มีความสอดคล้องเกื้อหนุนซึ่งกันและกันอย่างมีสมดุลเป็นวงจรการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันสืบทอดต่อเนื่องในอนาคต โดยไม่กระทบต่อโอกาสการพัฒนาของคนรุ่นต่อไป

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง
2. ทราบถึงสวัสดิการชุมชนที่ตรงกับความต้องการของประชาชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง
3. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง ได้ข้อมูลเพื่อปรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้ เป็นการศึกษา เรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สืบความยั่งยืน จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการศึกษา ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนในประเทศไทย
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนในประเทศไทย

“กองทุนสวัสดิการชุมชน” เป็นกองทุนสวัสดิการที่จัดอยู่ในรูปแบบของการพัฒนาทางสวัสดิการสังคม “ในมิติใหม่” โดยมีพื้นฐานเดิมเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมที่สืบเนื่องมา นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากการที่รัฐได้มีนโยบายในการจัดสวัสดิการให้กับประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น สวัสดิการการสร้างบ้านพักคนชรา ศูนย์สงเคราะห์เด็ก ตลอดจนการสงเคราะห์ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการจัดเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุและเบี้ยยังชีพในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งเป็นสวัสดิการในลักษณะสงเคราะห์ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่ให้บริการประชาชนไม่ทั่วถึง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมดประมาณเกือบ 70 ล้านคน ในจำนวนนี้จะเป็นข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐและลูกจ้างบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ประมาณ 15 ล้านคน ข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐจะจัดสวัสดิการให้อย่างครบวงจร ลูกจ้างบริษัทห้างร้านก็จะเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้รับสวัสดิการอย่างครบวงจรเช่นเดียวกัน ในขณะที่ประชาชนทั่วไปอีกประมาณ 55 ล้านคน ยังไม่มีหลักประกันความมั่นคงในชีวิตนอกเหนือจากสวัสดิการที่รัฐจัดให้ดังกล่าวแล้ว สวัสดิการในลักษณะสงเคราะห์ที่ให้บริการไม่ทั่วถึงและไม่ครอบคลุมความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ในระยะแรก ๆ ประชาชนทั่วไปหรือชาวบ้านก็พยายามจัดสวัสดิการให้แก่กัน แต่ก็เป็นในรูปแบบของการออมเพื่อกู้ยืมและปันผล การรวมกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่เสียชีวิต ไม่มีสวัสดิการครอบคลุมความจำเป็นพื้นฐานของชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย จนมาถึงระยะ

ของการริเริ่มให้มีการจัดสวัสดิการชุมชนโดยองค์กรชุมชนขึ้น โดยถือเป็นนโยบายที่สำคัญที่รัฐบาลได้ริเริ่มหรือส่งเสริมให้ชุมชนแต่ละชุมชนร่วมกันจัดตั้งองค์การทางการเงินที่เป็นทางการ โดยมีหน่วยงานภาครัฐที่รับนโยบาย หรือรับมอบหมายให้ขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ เรียกว่ากองทุนสวัสดิการชุมชนขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในชีวิต บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของคนในชุมชน ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการจัดสวัสดิการของชาวบ้าน โดยชาวบ้าน เพื่อชาวบ้าน เป็นการให้อย่างมีคุณค่า การรับอย่างมีศักดิ์ศรี การอยู่ร่วมกันของคน ชุมชนและธรรมชาติอย่างเคารพซึ่งกันและกันมีกระบวนการดำเนินการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ใช้หลักศาสนา และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนอย่างกว้างขวาง (บัวพันธ์ พรหมพักพิง และคณะ, 2550 อ้างอิงใน ไพรสน ยอดบุญมา, 2557)

ความเป็นมาของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง

1. ประวัติของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง

กองทุนสวัสดิการสังคมชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง เป็นกองทุนที่เกิดจากการรวมตัวกันของคนในชุมชน เป็นการรวมตัวกันเพื่อสนับสนุนการสร้างสวัสดิการพื้นฐานครอบครัวสมาชิกชุมชนที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวสมาชิกชุมชนให้เกิดความพออยู่พอกินให้เกิดการพึ่งพาตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สมาชิกทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยของชุมชนที่สมัครใจช่วยเหลือเกื้อกูลแก่สมาชิกครอบครัวของชุมชนด้วยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามวิถีชุมชนในลักษณะที่ช่วยน้องเพื่อน ช่วยเพื่อน เพื่อให้เกิดการยกระดับกองทุนสวัสดิการสังคมชุมชนให้เข้มแข็ง ทั้งในด้านพลังคน พลังทุน พลังความคิดเพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนพึ่งตนเอง รวมทั้งการช่วยเหลือเกื้อกูลและเอื้ออาทรระหว่างสมาชิกภายในชุมชนและระหว่างชุมชนให้อยู่ในสังคมอย่างเท่าเทียมไม่ทอดทิ้งกัน โดยได้มีการก่อตั้งกองทุนขึ้นในเดือน กันยายน 2557 โดยการดำเนินการของกองทุนเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการมีการจัดสรรตำแหน่งและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบมีระเบียบข้อบังคับ มีแผนงานเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลและเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ตั้งอยู่เลขที่ 241 หมู่ 3 ตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหง ให้การสนับสนุนในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน

2. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน

2.1 เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกกองทุนฯ

2.2 เพื่อจัดสวัสดิการพื้นฐานให้แก่สมาชิกกองทุนฯ ในเรื่องการ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

2.3 เพื่อให้เกิดการดูแล ช่วยเหลือเกื้อกูลของพี่น้องสมาชิกและผู้นำชุมชน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและเอื้ออาทรซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน

2.4 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบสวัสดิการของชุมชนหมู่บ้าน และเชื่อมโยงเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนในระดับตำบล เพื่อสร้างพลังร่วมของภาคชุมชนในการพัฒนาระบบสวัสดิการจากฐานราก

3. แหล่งที่มาของเงินกองทุน

3.1 เงินจากสมาชิกออมวันละ 1 บาท สมทบเป็นรายเดือน ตามจำนวนวันของเดือน (1 ปี 365 บาท)

3.2 เงินอุดหนุนจากรัฐ เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการแห่งชาติ (พอสช)

3.3 เงินสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4 เงินดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุนสวัสดิการ

3.5 เงินบริจาค หรือทรัพย์สินอื่นที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน

4. คณะกรรมการดำเนินงานกองทุนประกอบไปด้วย

4.1 ประธานกรรมการกองทุนฯ

4.2 รองประธานกรรมการกองทุนฯ

4.3 เลขานุการ

4.4 เภรัญญิก

4.5 กรรมการศูนย์ประสานงานแต่ละหมู่บ้าน

4.6 ฝ่ายทะเบียน

4.7 ฝ่ายประชาสัมพันธ์

4.8 ฝ่ายตรวจสอบภายใน

4.9 ที่ปรึกษา หรือฝ่ายอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร

ทั้งนี้คณะกรรมการกองทุนฯ สามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. คณะกรรมการกองทุนฯ มีอำนาจและหน้าที่ต้องปฏิบัติดังนี้

5.1 บริการจัดการกองทุนฯ รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรประโยชน์ของเงิน

5.2 ออกระเบียบข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนฯ และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมประชาคมสมาชิก

5.3 รับสมาชิก และจัดทำทะเบียนสมาชิก พิจารณาสมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพ

5.4 พิจารณาออกหลักเกณฑ์เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติม สิทธิประโยชน์ที่สมาชิกพึงได้รับ

5.5 แต่งตั้งกรรมการทะเบียนประจำศูนย์แต่ละหมู่บ้าน

5.6 จัดหรือเรียกประชุมสมาชิก ตามระเบียบที่กำหนด ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิก ร้องขอ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า ของสมาชิกทั้งหมด และต้องให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับคำร้อง (หนังสือร้องขอจะต้องลงลายมือชื่อของผู้ร้องของทุกคน)

6. การเป็นสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง

6.1 เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในตำบลบ้านแหง

6.2 เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานราชการในพื้นที่ตำบลบ้านแหงมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีชื่อ ที่อยู่ชัดเจนสามารถติดต่อได้ และเป็นผู้ที่คณะกรรมการเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

6.3 มีอายุตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นไป ทุกเพศ ทุกวัย

6.4 เป็นผู้ที่มีจิตสาธารณะซื่อสัตย์สุจริต รักษาสุขภาพ มีความเมตตาเอื้ออาทรแก่เพื่อนมนุษย์ และพร้อมจะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับกองทุนฯ

7. การจัดสวัสดิการ

7.1 การเกิด สมาชิกที่คลอดบุตร แล้วบุตรมีชีวิต จะได้รับสวัสดิการเงินรับขวัญถุง สำหรับเด็ก จำนวน 500 บาท ต่อ 1 คน จ่ายสูงสุดเพียง 2 คน รวมทั้งกรณีฝาแฝดด้วย และ มารดา (สมาชิก) ที่นอนโรงพยาบาลจากการคลอดบุตร จะได้รับสวัสดิการเป็นเงินจำนวน 200 บาท ต่อ 1 คืน สูงสุดไม่เกิน 5 คืนต่อครั้ง

7.2 การแก่ กรณีสมาชิกออมเงินครบระยะเวลาตั้งแต่ 10 ปี และมีอายุครบ 60 ปี จะได้รับสวัสดิการดังนี้

7.2.1 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 10 ปี ได้บำนาญเดือนละ 300 บาท

7.2.2 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 15 ปี ได้บำนาญเดือนละ 400 บาท

7.2.3 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 20 ปี ได้บำนาญเดือนละ 500 บาท

7.2.4 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 25 ปี ได้บำนาญเดือนละ 600 บาท

7.2.5 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 30 ปี ได้บำนาญเดือนละ 700 บาท

7.2.6 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 35 ปี ได้บำนาญเดือนละ 800 บาท

7.2.7 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 40 ปี ได้บำนาญเดือนละ 900 บาท

7.2.8 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 45 ปี ได้บำนาญเดือนละ 1,000

บาท

7.2.9 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 50 ปี ได้บำนาญเดือนละ 1,100

บาท

7.2.10 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 55 ปี ได้บำนาญเดือนละ

1,200 บาท

7.2.11 อายุ 60 ปีบริบูรณ์ แล้วออมครบมาแล้ว 60 ปี ได้บำนาญเดือนละ 1,500 บาท

7.3 การเจ็บ จะได้รับสวัสดิการนอนโรงพยาบาล 200 บาทต่อ 1 คืน แต่รวมกันไม่เกิน 5 คืนปี (1,000 บาท) ทั้งนี้ต้องมีใบรับรองแพทย์มาแนบเบิกเงินสวัสดิการจากกองทุน

7.4 การตาย

7.4.1 ออมครบ 180 วัน (6 เดือนเต็มขึ้นไปถึงหนึ่งปี) จะได้รับค่าทำศพ 1,500 บาท

7.4.2 ออมครบ 365 วัน (1 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 2 ปี) จะได้รับค่าทำศพ 3,000 บาท

7.4.3 ออมครบ 730 วัน (2 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 4 ปี) จะได้รับค่าทำศพ 5,000 บาท

7.4.4 ออมครบ 1,460 วัน (4 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 8 ปี) จะได้รับค่าทำศพ 8,000 บาท

7.4.5 ออมครบ 2,920 วัน (8 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 12 ปี) จะได้รับค่าทำศพ 10,000 บาท

7.4.6 ออมครบ 4,380 วัน (12 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 16 ปี) จะได้รับค่าทำศพ 15,000 บาท

7.4.7 ออมครบ 5,840 วัน (16 ปีขึ้นไปถึง 20 ปี) จะได้รับค่าทำศพ 20,000 บาท

7.4.8 ออมครบ 20 ปีขึ้นไป จะได้รับค่าทำศพ 40,000 บาท

และผู้เสียชีวิตหากออมครบ 4 ปี (1,460 วัน) ขึ้นไปจะได้รับสวัสดิการค่าทำบุญครบหนึ่งร้อยวันเท่ากับครึ่งหนึ่งของเงินออมทั้งหมด

8. การบริหารเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง

8.1 ร้อยละ 70 ของกองทุน ตั้งเป็นกองทุนครบวงจรชีวิต เพื่อจ่ายเป็นสวัสดิการเกิด แก่ เจ็บ ตาย

8.2 ร้อยละ 20 ของเงินกองทุน ตั้งเป็นกองทุนทดแทน เพื่อนำเงินไปจ่ายเป็นค่าบริหารจัดการกองทุน ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก เช่น การจัดทำสมุดบัญชีเงินฝาก การจัดทำระบบบัญชี และการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

8.3 ร้อยละ 10 ของเงินกองทุน ตั้งเป็นกองทุนทำงาน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการทำงานและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ยั่งยืน เช่น ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานงานกองทุน

ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

Henri Fayol, อ้างอิงใน วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และกัญญามน อินทวง (2554) ได้แบ่งหน้าที่ในการบริหารออกเป็น 5 ประการ ซึ่งจะใช้เป็นวิธีทางที่จะช่วยให้ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจและกำหนดขึ้นเป็นแผนปฏิบัติงานหรือวิธีการที่จะปฏิบัติเอาไว้ สำหรับเป็นแนวทางการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จำเป็นจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องจักร สิ่งของ และตัวคนให้อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง การทำหน้าที่ในการส่งงานต่าง ๆ ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งการจะกระทำให้สำเร็จโดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคน และงานของตน รวมถึงจะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนงานและองค์การที่มีอยู่ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์การและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่ได้เชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปอยู่จุดหมายเดียวกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติ

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง หน้าที่ในการต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากับแผนที่วางไว้แล้ว

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการที่นำเอาแนวความคิด มาวางแผน การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีองค์ประกอบหลายประการคือ

1. การวางแผนเป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน การวางแผนนโยบายตั้งแต่กำหนดแผนนโยบาย การนำนโยบายสู่ผู้ปฏิบัติ รวมถึงการวางแผนเป้าหมายเป็นการกำหนดทิศทางในเชิงพื้นที่ ปริมาณ และระยะเวลา

2. การตัดสินใจ เป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ อย่างมีหลักการมีเหตุผล มีข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพ และปริมาณ มีความเป็นจริงเชิงประจักษ์ ชัดเจน และมีอิสระ

3. การดำเนินการ คือการทำงานที่ต้องปฏิบัติจริง โดยมีความเข้าใจในนโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ รวมทั้งมีความสามารถเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน มีแนวทางที่ชัดเจน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การแก้ไขปัญหา ในการปฏิบัติงานมักมีปัญหามาและอุปสรรค ต้องติดตาม ประเมิน และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า รวมทั้งการหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม และแนวทางแก้ไขในระยะยาว

5. การพัฒนา ที่นำไปสู่บทเรียนในอนาคตจะต้องมีการถอดบทเรียน สรุปบทเรียน และนำบทเรียนดังกล่าวมาทบทวนอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในอนาคต

หลักการบริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติงานในองค์กร แบ่งเป็นหลายด้าน ประกอบด้วย

1. การบริหารงาน คือ การกำหนดนโยบายอย่างเป็นระบบ โดยมีรูปแบบ วิธีการ แผนงานการปฏิบัติงานต่าง ๆ เช่น งานสำนักงาน งานสนาม งานโรงงาน ฯลฯ

2. การบริหารเงิน คือ การกำหนดการเข้าออก การหมุนเวียน รวมทั้งเงินกู้ หนี้สิน ของการเงิน ในแผนกต่าง ๆ

3. การบริหารคน คือ การบริหารจัดการ ทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติงาน คือ ทรัพยากรมนุษย์ คือ การพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้สึกรู้สีกคิด การพัฒนาด้านอารมณ์ การทุ่มเทและเสียสละตนเองเพื่อการปฏิบัติงาน การจัดคนให้เหมาะสมกับงาน

4. การบริหารตน ผู้บริหารทุกคนจะต้องจัดระเบียบและสร้างวินัยให้กับตนเอง รวมถึง การพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

5. การบริหารเวลา เป็นวิธีการบริหารเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์และ คุ่มค่าสูงสุด

6. การบริหารทรัพยากรและปัจจัยการผลิต คือ การบริหารทรัพยากรที่เป็นปัจจัย การผลิตให้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุด (อรัญ จิตตะเสนี, 2555)

นอกจากนี้ (อนิวัช แก้วจำนงค์, 2553) ได้ให้แนวคิดทฤษฎีด้านการบริหารจัดการ ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการ มีหน้าที่หลักในการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การนำ การควบคุม

2. ด้านการเงิน เป็นกระบวนการที่ใช้ควบคุมดูแล การใช้ทรัพย์สินต่าง ๆ ของบริษัท ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความจริงในการปฏิบัติงานแต่ละอย่าง เพื่อบรรลุเป้าหมายของบริษัทที่กำหนดไว้

3. ด้านการผลิต เป็นกระบวนการผลิตที่ต้องประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลงานและผลงานนั้นต้องสร้างคุณภาพตามความคาดหวังของลูกค้า

4. ด้านการตลาด เป็นกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่จะช่วยก่อให้เกิดความ เข้าใจในความต้องการของลูกค้า และสามารถตอบสนองความต้องการและสามารถสร้างความ พึงพอใจให้กับลูกค้า และช่วยให้ธุรกิจสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน (people's participation) การมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นคำที่เริ่มใช้กันเมื่อประมาณ 30 ปีที่ผ่านมา เพื่อแสดงว่าโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่ นำไปให้ชาวบ้านในชุมชนต่าง ๆ นั้น ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยชุมชนมี

ส่วนสมทบงบประมาณ 5-10% ถ้าไม่มีเงินก็คิดจากมูลค่าแรงงาน วัสดุสิ่งของหรือวัสดุแรงงาน หรืออะไรก็ได้ที่มาจากชุมชนงบประมาณเกือบทั้งหมด รวมทั้งการคิดและวางแผนมาจากข้างบน (top down) คือ มาจากหน่วยงานภายนอกทั้งหน่วยงานราชการหรือองค์กรเอกชนบ้างก็บอกว่ามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน คือ การเก็บข้อมูลวางแผนการปฏิบัติ และประเมินผล และอ้างว่านี่คือกระบวนการที่มาจากข้างล่าง (bottom up) รวมทั้งอ้างว่าได้มีการทำประชาพิจารณ์ (public hearing) แล้วซึ่งหมายถึงว่าได้รับการ รับรอง จากชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการทรัพยากร การบริหารจัดการชุมชน คน ทุนของชุมชน จึงต้องมีการแยกแยะเนื้อหาและรูปแบบของ “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ให้เหมาะสมกับในแต่ละเรื่อง พร้อมกับวิธีการและกระบวนการที่เหมาะสมการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงไม่ใช่แต่เพียงรูปแบบ เช่น การเลือกตั้งในทุกระดับ แล้วก็ปล่อยให้ผู้ได้รับเลือกตั้งไปดำเนินการทุกอย่างทุกเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายความว่า หลังการดำเนินงานของผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงไม่ใช่ไปหา 5-10% มาสมทบโครงการที่องค์กรจากภายนอกนำเข้าไปให้ ไม่ใช่การเข้าไปเก็บข้อมูลให้ข้าราชการที่บอกว่าจะเอาไปทำโครงการพัฒนาท้องถิ่น ไม่ใช่แค่การไปร่วมประชุมรับฟังการเสนอโครงการแล้วยกมือรับรองแล้วอ้างว่าเป็นประชาพิจารณ์การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การแสดงออกถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของชุมชนในการจัดการทุนชุมชน จัดการชีวิตของตนเอง การมีส่วนร่วมเกิดจากแนวความคิดในการพัฒนาชุมชน คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสได้แสดงทัศนะและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ ประกอบด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน (ประชาพิจารณ์) การวางแผนร่วมกัน และการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้โดยมีหลักการดังนี้ คือ

1. หลักจิตสำนึกและความรับผิดชอบ คือ หลักการที่สำคัญที่องค์การทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งจะสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบ จำเป็นต้องปฏิบัติโดยยึดหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

2. หลักความคุ้มค่า คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

3. เป้าหมายและวิธีการของการวางแผนแบบมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมอาจเป็นทั้งเป้าหมายและวิธีการ ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมแบบวิธีการ ต้องอาศัยการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งทำให้

คนส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกความเป็นเจ้าของ เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและการเกิดผลประโยชน์ของกลุ่มเนื่องจากความเข้มแข็งของกลุ่มเป็นเป้าหมายที่ได้รับ (นันทิยา หุตานุกวัตร และ ณรงค์ หุตานุกวัตร, 2546)

การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกมาร่วมกันเป็นคณะกรรมการกองทุน มีการกำหนดระเบียบกติกาข้อตกลงที่ทุกคนปฏิบัติร่วมกัน รวมถึงจะต้องมีการวางระบบการเงินและบัญชีที่ดี มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ การจัดทำฐานข้อมูลสมาชิกกองทุน การติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานและการรายงานผลการดำเนินงานให้กับสมาชิกและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทราบ รวมถึงการกำหนดแผนการพัฒนากองทุนให้เกิดความเข้มแข็งและมั่นคงต่อไป

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Erwin, อ้างอิงใน ยุพาพร รูปงาม (2545) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกันอย่างแข็งขันของ บุคคล แก้ไขปัญหา ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการปฏิบัติงานขององค์การและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

Fondaroff, อ้างอิงใน จันทิมา ลิมหั่น (2543) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของชุมชนว่าเป็นกระบวนการที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลง โดยที่ในกระบวนการนี้อาจรวมไว้ซึ่งชนิดของการมีส่วนร่วมหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งชนิด คือ การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ (การมีส่วนร่วมในเชิงองค์กร และบริหารจัดการซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพยากรด้านแรงงาน วัสดุ สิ่งของ เงินและการนิเทศงาน) การใช้บริการจากโครงการ และการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ ด้านสังคม วัสดุ และบุคลากรจากโครงการ และการมีส่วนร่วมของชุมชนอาจปรับเปลี่ยนจากการมีส่วนร่วมในฐานะกลวิธีการพัฒนา มาสู่การมีส่วนร่วมในฐานะเป้าหมายของการพัฒนา ดังนี้ย่อแสดงนัยยะการยกระดับการมีส่วนร่วม ซึ่งนักวิชาการบางท่านอาจแบ่งระดับการมีส่วนร่วมเป็นการมีส่วนร่วมแบบถูกกระทำ กับการมีส่วนร่วมแบบเป็นฝ่ายกระทำ ซึ่งกรณีนี้จะมีการใช้คำ “การเข้าร่วมของชุมชน” เพื่อแสดงการมีส่วนร่วมครบทุกมิติ (การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล) และยังมีมองกระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนควรมองในลักษณะของกิจกรรมที่ต่อเนื่องในช่วงเวลา (Continum Of Activity Over Time) การมองลักษณะเช่นนี้จะไม่ก่อให้เกิดการแยกเอาการมีส่วนร่วมในการวางแผนในขั้นตอนแรกเริ่มของกิจกรรมออกจากการวางแผนที่เกิดขึ้นภายหลัง อันหมายถึง กิจกรรมประเมินผล นอกจากนั้น ในเรื่องของการมีส่วนร่วมในประโยชน์ของกิจกรรมจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของโครงการที่จะให้ใครร่วมในอะไรและขั้นตอนไหนอย่างไร

โดยชุมชนนั้นไม่ได้ถูกกำหนดด้วยเกณฑ์เฉพาะอาณาเขตทางภูมิศาสตร์เท่านั้น แต่ชุมชนอาจกำหนดบนพื้นฐานของกลุ่มศาสนา กลุ่มเครือญาติ หรืออาชีพ ปัญหาของการอธิบายว่าชุมชน (Community) ในความหมายของการเป็นกลุ่ม (Collective) เป็นสิ่งที่ยากที่จะกำหนดลงไปตายตัว

Cohen and Uphoff, อ้างอิงใน อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต และคณะ (2548) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทว่า หมายถึง ความร่วมมือ ของท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ใด ๆ ก็ตามที่ต้องการให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายของการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยหน่วยงานพัฒนาและรัฐบาลกลุ่มประเทศด้อยพัฒนาด้วย และได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย การริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร การประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม ผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินงานทั้งหมด และแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

แนวคิดการพัฒนายั่งยืน

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายคำว่า พัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญขึ้น ทำให้ดีขึ้น ทำให้เติบโตขึ้น ส่วนคำว่า ยั่งยืน หมายถึง ยืนยง อยู่นาน

ดังนั้นการพัฒนายั่งยืน จึงหมายถึง การพัฒนาคนให้มีคุณภาพคุณธรรมและความสุข ก่อให้เกิดให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนอันจะนำมาสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นส่งผลให้คนมีความสุขอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาวิจัยหลายท่านได้ให้คำนิยามความหมายของการพัฒนาไว้ดังนี้

การพัฒนายั่งยืน ต้องมีรูปแบบของการพัฒนาที่ผสมผสานกันระหว่างการพัฒนาที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนาโดยประชาชน ของประชาชน และเพื่อประชาชน มีการสร้างบรรยากาศการพัฒนาที่เอื้อให้คนได้แสดงศักยภาพ ในการพัฒนาที่แสดงความคิดที่เป็นตัวตนของตนเองออกมาด้วย รวมถึงวิธีการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชน ร่วมกับการพัฒนาแบบองค์รวมที่เชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และก้าวสู่การพัฒนาพร้อม ๆ กัน (ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์, 2543)

การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบไปด้วย ความดี การอยู่ร่วมกัน ความรู้ ซึ่งการพัฒนาจะต้องอาศัยหลักทั้งสามประการนี้ โดยเริ่มต้นจากการมีความดี การมีความดีก็ถือว่ามีปัญหา ความรู้เมื่อตามหลังความดี และการอยู่ร่วมกัน ก็กลายเป็นการพัฒนาได้ (ประเวศ วะสี, 2549)

รุ่งศิริ นุชสุวรรณ (2553) ได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนการจัดตั้งสวัสดิการชุมชน ได้มีการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสวัสดิการชุมชนในปี พ.ศ. 2553-2555 ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการตำบล เพื่อให้กองทุนสวัสดิการมีการบริหารจัดการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สมาชิกมีส่วนร่วมและสามารถจัดสวัสดิการประเภทต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมทุกกลุ่มคนในชุมชน โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1. การพัฒนาการบริหารกองทุน

1.1 พัฒนาตัวชี้วัดกองทุนสวัสดิการชุมชนเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตาม พัฒนา และประเมินผลความก้าวหน้าของกองทุน

1.2 การรับรองสถานภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน ทั้งการรับรองการมีอยู่ และรับรองด้านคุณภาพ

1.3 พัฒนาระบบข้อมูลด้านต่าง ๆ ของกองทุนให้ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และสามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลา

1.4 การจัดทำแผนพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน

1.5 สร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก ด้วยจัดให้มีการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี ซึ่งประกอบด้วย ด้านบัญชี การเงิน การตรวจสอบติดตาม และการจัดทำรายงานความก้าวหน้าของกองทุนสวัสดิการชุมชน

1.6 ความเชื่อมโยงการทำงานกับแกนนำ ได้แก่ กรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเป็นกลไกในการขยายผลในระดับหมู่บ้าน และตำบล

1.7 การบริหารจัดการกองทุน การลงทุน ให้มีดอกผลเพิ่มขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น นำเงินกองทุนสวัสดิการไปลงทุนเพื่อให้เกิดรายได้ โดยไม่มีความเสี่ยง เช่น การซื้อสลากออมสิน วิสาหกิจชุมชน เป็นต้น การจัดกิจกรรมหาเงินขยายกองทุน เช่น การจัดทำผ้าป่า เลี้ยงน้ำชา ฯลฯ การนำรายได้จากการทำธุรกิจชุมชน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ มาสมทบกองทุน

1.8 การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการชุมชน โดยการจัดทำเวที การจัดทำเอกสารเผยแพร่ การใช้สื่อชุมชนท้องถิ่น หรือการศึกษาดูงานจากศูนย์การเรียนรู้

2. การพัฒนาคณะกรรมการ

2.1 จัดให้มีสวัสดิการผู้นำ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ

2.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพื้นที่ต้นแบบ เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้นำ

2.3 จัดทำหลักสูตรและพัฒนาศักยภาพแกนนำสวัสดิการชุมชน เช่น การบริหารจัดการที่ดี การเขียนแผนโครงการ การเป็นวิทยากรกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม พัฒนาบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ

2.4 พัฒนาระบบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน

3. การขยายฐานและพัฒนาสมาชิก

3.1 การให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิก เพื่อให้เกิดจิตสำนึกความรับผิดชอบร่วมกัน และความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุน เช่น การจัดประชุม การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ การประกอบอาชีพ การแก้ปัญหาความยากจน

3.2 การรณรงค์และสร้างแรงจูงใจให้คนในชุมชนอยากสมัครเป็นสมาชิกกองทุนเพิ่มขึ้น

3.3 การเชื่อมโยงสมาชิก เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การจัดงานสมัชชาจังหวัด

3.4 การยกระดับสมาชิกให้เป็นผู้นำเพื่อถ่ายทอดกระบวนการ

3.5 การสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัลความดี

สรุปแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการเชื่อมต่อกันระหว่างสภาวะของการพัฒนาที่หมายถึง การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ร่วมกับการทำให้การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นนั้นอยู่อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ องค์ประกอบของการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น จะต้องประกอบไปด้วยการใช้ความดีเป็นตัวนำการพัฒนา แล้วตามด้วยความรู้และการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน ส่วนสุดท้ายของการพัฒนาที่ยั่งยืน จะต้องมีการกระจายอำนาจให้ชุมชนขนาดเล็กที่มีการพึ่งพาตนเองเป็นสถาบันหลักของสังคม การผลิตและผลการพัฒนาจะต้องตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชน และการพัฒนานั้นจะยั่งยืนได้ต้องเป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการและก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแก่คนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ส่งผลกระทบต่อ ๗ ไปในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กุลนิษฐ์ ดำรงสกุล (2552) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณี กองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดนครนายก ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบลในจังหวัดนครนายก ส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการชุมชนในระดับสูง และมีเจตคติที่ดีต่อแนวคิดสวัสดิการชุมชน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน เนื่องจากจากการได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้นำชุมชนและองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น ประกอบกับคณะกรรมการส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำชุมชน สามารถมองเห็นภาพการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน รวมถึงการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการและสมาชิกที่จัดเป็นประจำ ทำให้มีการสื่อสารถ่ายทอดการรับรู้ที่ถูกต้องซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความร่วมมือจากสมาชิกเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าภาพรวมการรับรู้ เจตคติ การบริหารงาน และความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ จะอยู่ในระดับดี แต่เมื่อพิจารณาในส่วนการเชื่อมโยงและบูรณาการทรัพยากรในการบริหารงานกองทุนสวัสดิการชุมชน พบว่ายังมีน้อย ทำให้เกิดปัญหาความกังวลเกี่ยวกับอนาคตด้านการเงินของกองทุนฯ การกำหนดสวัสดิการและผลประโยชน์ในแก่สมาชิก การกำหนดรูปแบบสวัสดิการจากคณะกรรมการกองทุนฯ รองลงมาเป็นการนำรูปแบบสวัสดิการมาจากกองทุนที่ประสบความสำเร็จ แทนที่จะมาจากความต้องการของสมาชิก สิ่งที่มาคือ ปัญหาความคับข้องใจของสมาชิกที่ไม่เข้าใจในหลักการและแนวทางการบริหารงาน เชื่อมโยงได้กับการที่กลุ่มตัวอย่างพบว่า คณะกรรมการมีปัญหาขาดทักษะในการบริหารงานซึ่งต้องระวังอย่างยิ่งมิให้เกิดกับกองทุนฯ ที่อยู่ในระยะเริ่มก่อตั้ง อาจจะทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือ ร่วมใจจากประชาชนเท่าที่ควร

สรุปได้ว่าการสร้างการรับรู้และเจตคติที่ดีให้ผู้นำและคณะกรรมการ และปลูกฝังให้ผู้นำและคณะกรรมการเหล่านี้ มีธรรมาภิบาลในการบริหารงานและมีทักษะในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์กับประชาชนได้ดี สามารถชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ชาวชุมชนได้ด้วยกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นโดยการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชนให้พบ จึงจะทำให้การดำเนินงานของกองทุนเป็นไปได้อย่างราบรื่น ก่อให้เกิดความยั่งยืนได้ในที่สุด

ปณิชา วุฒิชัยธรรมทวี (2553) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และผู้เกี่ยวข้องกับสวัสดิการชุมชน เจตคติที่มีต่อแนวคิด ประโยชน์และความสำคัญของกองทุนสวัสดิการชุมชน และ หลักการบริหารงานของคณะกรรมการบริหารงานกองทุนสวัสดิการชุมชนประจำตำบลต่าง ๆ ในเขตจังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า

1. การรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน มีการศึกษาไว้ทั้งหมด 3 ประเด็น ประเด็นแรก ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้เกี่ยวกับความหมาย ของสวัสดิการชุมชน หลักการจัดสวัสดิการชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการชุมชนอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่สอง ได้แก่ การรับรู้ที่เกิดจากประสบการณ์เดิมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากผู้นำชุมชน รองลงมาคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน ประเด็นที่สาม ได้แก่

การรับรู้ที่เกิดจากการสนใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกิดความสนใจที่จะจัดตั้งกองทุนฯ ในชุมชนของตนเนื่องจากได้เห็นกองทุนสวัสดิการชุมชนอื่นดำเนินการประสบความสำเร็จ

2. หลักการบริหารงานกองทุนสวัสดิการชุมชนของคณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนประจำพื้นที่ต่าง ๆ ในจังหวัดนนทบุรี มีปัจจัย 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักการจัดประชุมกองทุนสวัสดิการชุมชน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ด้านหลักการปฏิบัติของกองทุนสวัสดิการชุมชน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาที่พบในการบริหารงานกองทุนสวัสดิการชุมชน พบว่า สมาชิกส่งเงินสมทบไม่ตรงเวลาหรือไม่ส่งเงินสมทบ และสมาชิกไม่มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนฯ ในระดับน้อย และ สมาชิกไม่มีความเข้าใจในหลักการและแนวทางการบริหารงานกองทุน รวมทั้งปัญหากรรมการมีทักษะในการบริหารงานไม่เพียงพอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ณภาพดี สัพโพบ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของตำบลนาตาล อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลนาตาล อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร และเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ผลการศึกษาพบว่า ด้านคนมีการแบ่งหน้าที่คณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหาร สมาชิกทุกคนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกองทุน ในส่วนของคนยังมีปัญหา คือ คณะกรรมการกองทุนขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานกองทุน แนวทางแก้ไขควรให้การสนับสนุนในการส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงานกองทุนให้แก่คณะกรรมการกองทุน ด้านงบประมาณ ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลนาตาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเงินออมวันละบาทจากสมาชิกกองทุน แต่ด้านงบประมาณยังมีปัญหา คือ ขาดงบประมาณด้านค่าตอบแทนคณะกรรมการ และงบประมาณจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำกองทุน แนวทางแก้ไขควรให้ค่าตอบแทนกรรมการ และจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำกองทุน ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ กองทุนยังขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน แนวทางแก้ไขควรจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานกองทุน ด้านการจัดการ มีรูปแบบโครงสร้างคณะกรรมการ ที่เป็นตัวแทนระดับหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน สมาชิกมีส่วนร่วมในกองทุน มีการวางแผนด้านงบประมาณ มีระเบียบข้อบังคับกองทุน มีการจัดทำฐานข้อมูลสมาชิก แต่ยังมีปัญหา คือ การบริหารระบบบัญชีไม่เป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน การบริหารงานทะเบียนสมาชิกไม่เป็นปัจจุบัน ขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุน แนวทางแก้ไขควรจ้างเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านระบบบัญชีเพื่อให้การจัดทำบัญชีเป็นระบบ

และจัดทำระบบทะเบียนสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการประชุมทุกครั้ง

สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการจัดการกองทุนการออมและสวัสดิการชุมชน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ เครือข่ายสวัสดิการชุมชนในจังหวัดสงขลา หรือที่ชาวบ้านทั่วไปรู้จักกันในนาม “กองทุนสัจจะวันละบาท” แม้จะมีเครือข่ายการจัดตั้งที่ดี ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน จนถึงระดับจังหวัด สมาชิกเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ระบุว่าด้วยการจัดสวัสดิการบางรายการ อาจดำเนินไปแบบขาดฐานความรู้ ประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่ตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายด้วยเหตุผลที่ต้องการรับสวัสดิการเป็นหลัก ปัญหาความยั่งยืนของเงินกองทุนเมื่อถึงเวลาที่ต้องจ่ายสวัสดิการเบี้ยบำนาญ จึงเป็นประเด็นที่แกนนำเครือข่ายสวัสดิการชุมชนตำบลมีความกังวล แหล่งเงินที่ไหลเข้าสู่กองทุนสวัสดิการในปัจจุบันของเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในพื้นที่จังหวัดสงขลามีอยู่ 2 ช่องทางหลัก คือ เงินสัจจะวันละบาทที่สมาชิกต้องส่งเข้ากองทุนปีละ 365 บาท และพึ่งพาเงินสมทบจากรัฐบาลผ่านโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน (โครงการสมทบเงิน 1:1) รวมทั้งเงินสนับสนุนจำนวนหนึ่งจาก องค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ ยังไม่พบแนวคิดใหม่ในการหารายได้เข้าสู่กองทุนในขณะที่เครือข่ายสวัสดิการชุมชนในพื้นที่อื่น ๆ นอกจังหวัดสงขลาทั้ง 3 พื้นที่กลับ พบว่า นอกจากมีแหล่งเงินไหลเข้ากองทุน 2 ช่องทางหลัก เหมือนกองทุนสวัสดิการในจังหวัดสงขลาแล้ว ยังมีความพยายามพึ่งพาตนเองของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยการหาวิธีการเติมเงินเข้าสู่กองทุนสวัสดิการของเขาอย่างเห็นได้ชัด วิธีการเติมเงินเข้าสู่กองทุน เช่น นำเงินกำไรสัดส่วนหนึ่งจากการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน ธนาคารชุมชน สถาบันการเงินชุมชน และกำไรสัดส่วนหนึ่งจากวิสาหกิจชุมชนที่องค์กรการเงินชุมชนสนับสนุน ไปสมทบเข้ากองทุนสวัสดิการในพื้นที่ ทำให้เงินกองทุนสวัสดิการมั่นคงขึ้น ซึ่งเครือข่ายสวัสดิการชุมชนจังหวัดสงขลา น่าจะนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตนเองได้

จิรเดช จีแดง (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง: การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณี บ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า บ้านวังป่องและบ้านท่าวังทองต่างก็เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เมื่อพิจารณาศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งของทั้งสองหมู่บ้านแล้ว จะพบว่า บ้านวังป่องซึ่งมีประชาชนน้อยกว่า จะมีความเข้มแข็งมากกว่า เนื่องจากผู้นำชุมชนหมู่บ้านวังป่องจะเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นอันดับแรก ในขณะที่ ผู้นำชุมชนบ้านท่าวังทอง จะเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก นอกจากนี้บ้านวังป่องยังมีทรัพยากรชุมชนหลากหลาย ทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการตัดสินใจเข้าไปรวมกลุ่มตามความถนัดและความสนใจของตนเอง สำหรับการมีส่วนร่วมรับรู้

ข้อมูลข่าวสาร ความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ขึ้นอยู่กับผู้นำชุมชนแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งจะทำให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ประชาชนทั้งสองชุมชนยังมีส่วนร่วมให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ของประชาชนทั้งสองชุมชนนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีการของผู้นำชุมชน ซึ่งผู้นำชุมชนมีการเสริมอำนาจให้แก่ประชาชนเหมือนกัน ส่วนการติดต่อประสานงานภายในและภายนอกของผู้นำชุมชน นั้นขึ้นอยู่กับโอกาสของผู้นำชุมชนในการที่จะสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า

จินตนา กาศมณี (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดสวัสดิการชุมชนใน กรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษา เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน เขตคันนายาว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการของชุมชนเพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนเขตคันนายาว และเพื่อวิเคราะห์บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนเขตคันนายาวกับรัฐในการจัดสวัสดิการที่มีอยู่และหาข้อเสนอเพื่อพัฒนางานสวัสดิการในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นเกิดจากการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนและสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชน ดังนั้น ทุกชุมชนในเครือข่ายต้องตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการร่วมมือร่วมใจสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การสร้างสวัสดิการชุมชนเพื่อก่อให้เกิด การช่วยเหลือเกื้อกูลและพึ่งพากันของคนในชุมชน การป้องกันชุมชนจากภัยภายนอกที่เป็นผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน นำไปสู่ความเข้มแข็งให้คนในชุมชน ลักษณะสำคัญที่นำมาสู่ความสำเร็จในการจัดสวัสดิการชุมชนของเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน เขตคันนายาว มี 4 ประการ คือ 1) ทุนทางสังคม ประกอบด้วย ความไว้วางใจ เชื่อใจ และเครือข่ายทางสังคม 2) ภาวะผู้นำที่เกิดจาก จิตวิญญาณของผู้นำ ซึ่งมาจากความซื่อสัตย์ ความจริงใจ การมีจิตสาธารณะ การมีวิสัยทัศน์และแนวทางการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุขของชุมชน 3) การมีส่วนร่วม ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดสวัสดิการชุมชน ที่มาจากการสร้างพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อการแก้ไขปัญหาเกิดการพึ่งพาตนเอง มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างยั่งยืน 4) การสร้างเครือข่าย เป็นลักษณะที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของการจัดสวัสดิการชุมชนโดยภาคประชาชน ที่เกิดจากการสร้างการเรียนรู้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพึ่งพาตนเอง การรักษาและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการเชื่อมโยงกันระหว่างชุมชนในเขตพื้นที่คันนายาว ที่มีความคิดเห็นตรงกันในการสร้างสวัสดิการชุมชน ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม นำมาสู่ความสำเร็จในการจัดสวัสดิการชุมชนของเครือข่าย กองทุนสวัสดิการชุมชน เขตคันนายาว ยังพบว่า บทบาทภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการชุมชน คือ การสนับสนุน อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษา ต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของการจัดสวัสดิการชุมชน

โดยภาคประชาชน อีกประการหนึ่งคือ ความเป็นอิสระจากอำนาจรัฐ และอำนาจต่าง ๆ ที่ไม่ชอบธรรม จึงนับว่ามีความสำคัญและกระทำได้ภายใต้บทบาทดังกล่าว

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืนนั้น สิ่งสำคัญ คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการชุมชนของคณะกรรมการ และสมาชิกกองทุน ทั้งที่เป็นความรู้ที่มาจากประสบการณ์เดิม และความรู้ใหม่ที่เกิดจากการมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ผู้นำมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน มีการบริหารงานกลุ่ม โดยคณะกรรมการมีระบบบัญชีและการรายงานที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ถึงการจัดสรรผลประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นที่น่าพอใจของสมาชิก การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การอบรม สัมมนา และการประชุม อีกทั้งการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนแบบมีส่วนร่วมก็ถือเป็นปัจจัยหนึ่งนำไปสู่การบริหารกองทุนแบบยั่งยืน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง จำนวน 16 คน และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง จำนวน 1,158 คน (กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง, 2558)

การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Krejcie R. V. and Morgan D. W., 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 301 คน ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จำนวน 16 คน
2. สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จำนวน 285 คน ทำการเลือกกลุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วไป รวมทั้งศึกษาเอกสาร ตำราต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแนวคิด และเนื้อหาของแบบสอบถาม

1.2 จัดทำแบบสอบถาม

2. ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อนำไปสอบถามคณะกรรมการกองทุนและตัวแทนสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการ และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอางาว จังหวัดลำปาง ได้แก่ สถานภาพบุคคล ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ และสวัสดิการที่ท่านได้รับจากกองทุนฯ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอางาว จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน และด้านการติดตามและประเมินผล

เกณฑ์การแปลความหมายมีดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอางาว จังหวัดลำปาง

3. การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอางาว จังหวัดลำปาง สุ่มความยั่งยืน ในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่ประยุกต์ขึ้นมาไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจำนวน 3 ชุด กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

การประเมินความสอดคล้อง	=	$(\sum R)/N$
โดยที่	R	= ค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	= ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน
	N	= จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีเกณฑ์การใช้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผล ดังนี้

ให้ค่าคะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้ค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าถูกต้องสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้ค่าคะแนน -1 หมายถึง ไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

จากการหาประสิทธิภาพความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จะมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังกล่าวจึงมีมาตรฐาน สามารถนำไปใช้ในการทดสอบและประเมินได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเท่ากับ 0.75

ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามที่ประยุกต์ขึ้นมาไปทำการทดสอบ (Try-out) กับตัวแทนสมาชิก ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่เลือก จำนวน 30 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เสร็จสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป ตามวิธีของ Cronbach โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ซึ่งได้ผลค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.803 สอดคล้องกับ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2551) ได้เสนอว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเกิน 0.7 ขึ้นไปแสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้ จากสื่อต่าง ๆ เอกสาร บทความ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระเบียบกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบข้อมูลเพื่อตรวจความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และคัดแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัสนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้
3. ระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นใช้สูตรการคำนวณช่วงความกว้างของชั้น

ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับ}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

ซึ่งจะกำหนดความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 ถึง 5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 ถึง 4.20 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 ถึง 3.40 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 ถึง 2.60 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

4. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำผลที่ได้จากการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยมาอธิบายในรูปของตารางเพื่อสรุปผลการวิเคราะห์ทั้งนี้ได้มีการนำค่าสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ค่าร้อยละ (Percentage) หมายถึง ค่าของอัตราส่วนที่มีฐาน (หรือส่วน) เป็น 100

4.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) หมายถึง การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง เป็นการหาค่ากลางของข้อมูลชุดหนึ่ง ๆ เพื่อใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งกลุ่ม การหาค่าเฉลี่ยหาได้จากข้อมูลทุกค่ามารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด แทนค่าด้วย \bar{X} กรณีข้อมูลมีการแจกแจงความถี่แบบจัดหมวดหมู่

4.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) หมายถึง การจัดการกระจายเป็นสถิติที่ใช้วัดความแตกต่างหรือความผันแปรของข้อมูลในกลุ่มส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นค่าสถิติที่บ่งบอกถึงการกระจายของคะแนนจากค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) มี 6 ข้อ ได้แก่ สถานภาพการเป็นสมาชิก ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน และสวัสดิการที่ท่านได้รับจากกองทุนฯ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน และด้านการติดตามและประเมินผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน และด้านการติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน โดยการนำเสนอจำแนกตาม สถานภาพการเป็นสมาชิก ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน และสวัสดิการที่ท่านได้รับจากกองทุนฯ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิก

สถานภาพการเป็นสมาชิก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะกรรมการ	16	5.30
สมาชิก	285	94.70
รวม	301	100.00

ตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานเป็นสมาชิกกองทุนฯ จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 รองลงมา คือ มีสถานเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	11	3.70
ประถมศึกษา	69	22.90
มัธยมศึกษาตอนต้น	51	16.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.)	73	24.30
อนุปริญญา (ปวส.)	50	16.60
ปริญญาตรี	45	15.00
ปริญญาโท	2	0.70
รวม	301	100.00

ตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.) จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 รองลงมา คือ ประถมศึกษา จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 อนุปริญญา (ปวส.) จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 ปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 และการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	83	27.60
ค้าขาย/ธุรกิจ	95	31.60
รับจ้างทั่วไป	85	28.20
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	27	9.00
อาชีพอื่น ๆ	11	3.70
รวม	301	100.00

ตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 รองลงมา คือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 เกษตรกรรวม จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	46	15.30
5,001-10,000 บาท	104	34.60
10,001-15,000 บาท	95	31.60
15,001-20,000 บาท	40	13.30
20,001-25,000 บาท	12	4.00
มากกว่า 25,000 บาท	4	1.30
รวม	301	100.00

ตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 รองลงมา คือ 10,001-15,000 บาท จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 รายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 รายได้ระหว่าง 20,001-25,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และรายได้มากกว่า 25,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเหตุผลที่ทำให้
ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ

เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อเป็นสวัสดิการ	96	31.90
เพื่อออมเงิน	36	12.00
สมัครใจ	21	7.00
กองทุนพัฒนาชุมชน	7	2.30
กรรมการชักชวน	4	1.30
เพื่อนบ้านชักชวน	2	0.70
ต้องการมีส่วนร่วม	7	2.30

ตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ คือ เพื่อเป็นสวัสดิการ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 รองลงมา คือ เพื่อออมเงิน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 สมัครใจ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กองทุนพัฒนาชุมชน และต้องการมีส่วนร่วม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 กรรมการชักชวน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ส่วนเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจน้อยที่สุด คือ เพื่อนบ้านชักชวน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสวัสดิการที่ได้รับจาก
กองทุนฯ

สวัสดิการที่ได้รับจากกองทุนฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ
ทุนการศึกษา	8	2.70
เงินขวัญถุงสำหรับสมาชิกตลอดบุตร	159	52.80
เงินช่วยค่าทำศพ	113	37.50
ค่านอนโรงพยาบาล	175	58.10
เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพ	23	7.60
การฝึกอบรมอาชีพ	33	11.00
เครื่องนุ่งห่ม/เครื่องอุปโภคบริโภค	0	0.00

ตาราง 6 พบว่า จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสวัสดิการที่ได้รับจากกองทุนฯ ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการประเภท ค่านอนโรงพยาบาล มากที่สุด จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 รองลงมา คือ เงินขวัญถุงสำหรับสมาชิกครอบครัว จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 เงินช่วยค่าทำศพ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 การฝึกอบรมอาชีพ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.60 ส่วนสวัสดิการที่ได้รับน้อยที่สุด คือ ทุนการศึกษา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน และด้านการติดตามและประเมินผล ดังนี้

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านการบริหารงานกองทุน	3.89	0.67	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วม	3.66	0.65	มาก
3. ด้านการจัดสวัสดิการ	3.82	0.77	มาก
4. ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน	3.66	0.71	มาก
5. ด้านการติดตามและประเมินผล	3.67	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย	3.74	0.68	มาก

ตาราง 7 พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล บ้าน
 แหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการบริหารงานกองทุน

ด้านการบริหารงานกองทุน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการกองทุนอย่างชัดเจนและเป็นลาย ลักษณ์อักษร	3.87	0.70	มาก
2. มีการปฏิบัติงานตามแผนและขั้นตอนของการ ดำเนินงานกองทุนตามที่กำหนดไว้	3.84	0.66	มาก
3. มีการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของกองทุนที่ ชัดเจน	4.00	0.67	มาก
4. มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการ ดำเนินงานที่ชัดเจน มีความเป็นธรรม	3.96	0.70	มาก
5. มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกถูกต้องครบถ้วน	3.82	0.66	มาก
6. มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของกองทุนอย่าง ชัดเจน ตรวจสอบได้	3.97	0.66	มาก
7. ระเบียบของกองทุนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตาม สถานการณ์ปัจจุบันตามมติที่ประชุมประจำปี	3.87	0.72	มาก
8. กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถ ตรวจสอบได้	4.03	0.72	มาก
9. คณะกรรมการกองทุน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสวัสดิการกองทุนฯ และมีความสามารถในการ ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	3.80	0.71	มาก
10. การบริหารงบประมาณของกองทุนมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้	3.79	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย	3.89	0.67	มาก

ตาราง 8 พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัด
 ลำปาง ด้านการบริหารงานกองทุน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงิน
 ที่สามารถตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 รองลงมา คือ มีการกำหนดเป้าหมาย/

วัตถุประสงค์ของกองทุนที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกองทุนอย่างชัดเจน ตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีความเป็นธรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ระเบียบของกองทุนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ปัจจุบันตามมติที่ประชุมประจำปี, มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกองทุนอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 มีการปฏิบัติงานตามแผนและขั้นตอนของการดำเนินงานกองทุนตามที่กำหนดไว้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกถูกต้องครบถ้วนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 คณะกรรมการกองทุน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสวัสดิการกองทุนฯ และมีความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และการบริหารงบประมาณของกองทุนมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการมีส่วนร่วม

ด้านการมีส่วนร่วม	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการของกองทุนฯ	3.68	0.73	มาก
2. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของกองทุนฯ	3.59	0.71	มาก
3. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ของกองทุนฯ	3.66	0.68	มาก
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ	3.61	0.70	มาก
5. รับฟังความคิดเห็นรวมทั้งแก้ไข้ปัญหาของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว	3.77	0.71	มาก
รวมเฉลี่ย	3.66	0.65	มาก

ตาราง 9 พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง ด้านการมีส่วนร่วม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รับฟังความคิดเห็นรวมทั้งแก้ไข้ปัญหาของ

สมาชิกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการของกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ของกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการจัดสวัสดิการ

ด้านการจัดสวัสดิการ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกของกองทุนอย่างเหมาะสมตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก	3.90	0.84	มาก
2. มีการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก	3.93	0.80	มาก
3. มีการจัดสวัสดิการครอบคลุมในการดูแลทุกด้าน ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย	3.99	0.78	มาก
4. มีการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์	3.78	0.67	มาก
5. มีการจัดสรรเพื่อสาธารณะประโยชน์	3.53	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย	3.82	0.77	มาก

ตาราง 10 พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ด้านการจัดสวัสดิการ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการจัดสวัสดิการครอบคลุมในการดูแลทุกด้านตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 มีการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 มีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกของกองทุนอย่างเหมาะสมตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 มีการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และมีการจัดสรรเพื่อสาธารณะประโยชน์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน

ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มีการประชาสัมพันธ์ถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง	3.80	0.77	มาก
2. มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกกองทุนได้รับทราบข้อมูลของกองทุนฯ อย่างต่อเนื่อง	3.40	0.79	ปานกลาง
3. มีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทำงาน ระหว่างคณะกรรมการกองทุน กับสมาชิกกองทุน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.58	0.91	มาก
4. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ ผ่านสื่อต่างๆ	3.69	0.81	มาก
5. มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือ เครื่องกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน สถานีวิทยุชุมชน เป็นต้น	3.71	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย	3.66	0.71	มาก

ตาราง 11 พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือ เครื่องกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน สถานีวิทยุชุมชน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทำงาน ระหว่างคณะกรรมการกองทุน กับสมาชิกกองทุน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกกองทุนได้รับทราบข้อมูลของกองทุนฯ อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง จำแนกตามด้านการติดตามและประเมินผล

ด้านการติดตามและประเมินผล	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มีการติดตามผลการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	3.76	0.75	มาก
2. มีประกาศการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อให้สมาชิกกองทุน ได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินงาน	3.80	0.72	มาก
3. มีการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานของกองทุน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	3.80	0.69	มาก
4. มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนฯ เป็นประจำ สม่ำเสมอ	3.67	0.74	มาก
5. มีการประชุมสมาชิก เพื่อสรุปผลการดำเนินงานของกองทุนฯ	3.66	0.64	มาก
6. มีการลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมสมาชิก	3.39	0.80	ปานกลาง
7. มีหน่วยงานภายนอกที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเป็นประจำทุกปี	3.53	0.82	มาก
รวมเฉลี่ย	3.67	0.73	มาก

ตาราง 12 พบว่า การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีประกาศการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อให้สมาชิกกองทุน ได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินงาน และมีการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานของกองทุน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 มีการติดตามผลการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนฯ เป็นประจำ สม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 มีการประชุมสมาชิก เพื่อสรุปผลการดำเนินงานของกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 มีหน่วยงานภายนอกที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนเป็นประจำทุกปีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 และมีการลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 13 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำนวน 5 ด้าน

แนวทางการบริหารกองทุน สวัสดิการชุมชน	การพัฒนาการบริหารกองทุน สวัสดิการชุมชน	ความถี่
1. ด้านการบริหารงานกองทุน	1.1 รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก	11
	1.2 มีการเปลี่ยนคณะกรรมการทุก ๆ 1 ปี	9
	1.3 มีระบบการตรวจสอบ คณะกรรมการกองทุน	30
	1.4 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ ตรวจสอบการทำงานของ คณะกรรมการกองทุน	21
	1.5 มีบริการนอกสถานที่เพื่อ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนให้กับ ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ	25
	1.6 คณะกรรมการกองทุนควรมีการ พัฒนาตนเองด้านการจัดการกองทุน อย่างต่อเนื่อง	22
	1.7 ลดการผูกขาดอำนาจของ คณะกรรมการ	5
2. ด้านการมีส่วนร่วม	2.1 รับข้อเสนอแนะของสมาชิกทุก ๆ 6 เดือน	5
	2.2 รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก	29
	2.3 เปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความ ความคิดเห็นมากขึ้น	12

ตาราง 13 (ต่อ)

แนวทางการบริหารกองทุน สวัสดิการชุมชน	การพัฒนาการบริหารกองทุน สวัสดิการชุมชน	ความถี่
	2.4 สร้างอาชีพให้ชุมชน	7
	2.5 มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง	12
3. ด้านการจัดสวัสดิการ	3.1 จัดสวัสดิการให้ทั่วถึง	5
	3.2 จัดสวัสดิการให้ครอบคลุม และ ตอบสนองความต้องการของสมาชิก	7
	3.3 จัดสวัสดิการที่เกี่ยวกับการ พัฒนา/ส่งเสริมอาชีพ	3
	3.4 มีการทบทวนการจัดสวัสดิการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	4
4. ด้านการรับรู้ข้อมูลของ กองทุน	4.1 ควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่ สมาชิกรับทราบอย่างทั่วถึง	32
	4.2 มีการประชาสัมพันธ์อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง	43
5. ด้านการติดตามและ ประเมินผล	5.1 มีการประเมินผลการทำงานของ คณะกรรมการทุก ๆ 3 เดือน	32

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการกองทุน จำนวน 16 คน และสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง จำนวน 285 คน รวมทั้งสิ้น 301 คน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน สามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นสมาชิกกองทุนฯ จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 และเป็นคณะกรรมการกองทุนฯ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.) จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 เหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ คือ เพื่อเป็นสวัสดิการ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 สวัสดิการที่ได้รับจากกองทุนฯ คือ ค่านอนโรงพยาบาล จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10

ตอนที่ 2 การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุนตามลำดับผลการวิเคราะห์เป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารกองทุน

พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 รองลงมา คือ มีการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของกองทุนที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารงบประมาณของกองทุนมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

2. ด้านการมีส่วนร่วม

พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รับฟังความคิดเห็นรวมทั้งแก้ไขปัญหาของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการของกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของกองทุนฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59

3. ด้านการจัดสวัสดิการ

พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการจัดสวัสดิการครอบคลุมในการดูแลทุกด้านตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 รองลงมา คือ มีการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดสรรเพื่อสาธารณะประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53

4. ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 รองลงมา คือ มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือ เครื่องกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน สถานีวิทยุชุมชน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกกองทุนได้รับทราบข้อมูลของกองทุนฯ อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

5. ด้านการติดตามประเมินผล

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีประกาศการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อให้สมาชิกกองทุน ได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินงาน และ มีการประชุมชี้แจง

ผลการดำเนินงานของกองทุน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 รองลงมา คือ มีการติดตามผลการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมสมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานกองทุน มีแนวทางการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ มีระบบการตรวจสอบคณะกรรมการกองทุน มีบริการนอกสถานที่เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกองทุนให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบและคณะกรรมการกองทุนควรมีการพัฒนาตนเอง ด้านการจัดการกองทุนอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการมีส่วนร่วม มีแนวทางการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ เปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดอบรมอาชีพให้แก่สมาชิก

3. ด้านการจัดสวัสดิการ มีแนวทางการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ จัดสวัสดิการให้ครอบคลุม และตอบสนองความต้องการของสมาชิกรวมถึงมีกองทุนเพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกกองทุน

4. ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน มีแนวทางการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรับทราบอย่างทั่วถึง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

5. ด้านการติดตามและประเมินผล มีแนวทางการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของ คณะกรรมการกองทุน ทุก ๆ 3 เดือน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืนมี ประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานกองทุน พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนให้ระดับการบริหารงานกองทุนมากที่สุดในเรื่องกองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถตรวจสอบได้ และน้อยที่สุดในเรื่องการบริหารงบประมาณของกองทุนมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ เนื่องจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง เพิ่งเริ่มก่อตั้งกองทุนขึ้นมาเมื่อปี 2557 ซึ่งดำเนินการได้ 2 ปี ทำให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีประสบการณ์ในการดำเนินงานน้อย ส่งผลให้ผู้ที่ต้องการสมัครเป็นสมาชิกกองทุนขาดความมั่นใจทำให้สมาชิกกองทุนมีจำนวนเพิ่มน้อย รวมถึง

ไม่มั่นใจในระบบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ รวมถึงสมาชิกกองทุนฯ และประชาชนในชุมชน ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และตรวจสอบเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสมาชิกกองทุนฯ และผู้สนใจที่จะสมัครเป็นสมาชิกกองทุนฯ รวมทั้ง คณะกรรมการกองทุนฯ ควรมีการศึกษาหาความรู้ รวมถึงประสบการณ์ ในการบริหารกองทุนให้ประสบความสำเร็จ เช่น การศึกษาดูงานหมู่บ้านหรือชุมชนที่มีการบริหารกองทุนแบบยั่งยืน การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนฯ เป็นต้น ทั้งนี้ ควรมีการลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนให้กับ สาธารณชนได้รับทราบ มีการวางแผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ควร มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ (Henri Fayol อ้างอิงใน วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และกัญญาภรณ์ อินทวงศ์, 2554) กล่าวว่า การบริหาร ควรมีการวางแผน (Planning) ควรมีการ แบ่งโครงสร้างการบริหารงานที่เหมาะสม ชัดเจนมีการบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) ซึ่งการจะกระทำให้สำเร็จได้ผู้บริหารต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีต้องเข้าใจคน และงานของตน รวมถึงจะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงาน มีการประเมินโครงสร้างขององค์การและผู้อยู่ใต้ บังคับบัญชาสม่ำเสมอและมีการประสานงานที่ดีมีการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอก เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการทำงานขององค์กร อีกทั้งควรมีการควบคุม กำกับ การทำงานของ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ รวมถึงแผนงานที่วางแผนไว้ (พรพรรณทิพย์ เพชรมาก และวริฏฐา แก้วเกตุ, 2551) ได้นำเสนอรูปแบบการขยายผลการขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการ ชุมชน ซึ่งทำได้โดยการที่ผู้นำหรือแกนนำจะต้องขยายจำนวนสมาชิกด้วยการให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการก่อตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน ทั้งในเวทีระดับหมู่บ้านและเวทีระดับ ตำบล พร้อมทั้งดำเนินการตามกลวิธีทางจิตวิทยา เช่น การมอบสวัสดิการในงานต่าง ๆ เช่น งานฌาปนกิจศพ โดยเชิญผู้ที่ยอมรับหน้าถือตาภายในท้องถิ่น เช่น นายอำเภอ นายก อบต. เป็นผู้มอบ พร้อมกับให้ข้อมูลหรืออธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมของกองทุนฯ เพื่อให้เกิดการรับรู้ถึง ผลประโยชน์อันพึงมี พึงได้ที่สมาชิกจะได้รับเมื่อเป็นสมาชิกกองทุน สอดคล้องกับ (กุลนิษฐ์ ดำรงสกุล, 2552) พบว่า การสร้างการรับรู้และเจตคติที่ดีให้ผู้นำและคณะกรรมการ และ ปลุกฝังให้ผู้นำและคณะกรรมการเหล่านี้ มีธรรมาภิบาลในการบริหารงานและมีทักษะในการ สื่อสารเชิงสร้างสรรค์กับประชาชนได้ดี สามารถชี้ให้เห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ชาวชุมชนได้ ด้วยกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นโดยการค้นหาความต้องการที่แท้จริงของ ประชาชนให้พบ จึงจะทำให้การดำเนินงานของกองทุนฯ เป็นไปได้ได้อย่างราบรื่น ก่อให้เกิดความ ยั่งยืนได้ในที่สุด และสอดคล้องกับ (ปณิชา วุฒิศรรมทวิ, 2553) กล่าวว่า คณะกรรมการควรมี

การศึกษาดูงานการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนในชุมชนต่าง ๆ ที่มีการจัดการบริหารดีเด่น สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนของตนเองได้ มีการประสานความร่วมมือด้านการเงินกับองค์กรหรือกลุ่มอื่น ๆ ภายนอกกองทุนสวัสดิการชุมชนของตนเอง เพื่อขยายการบริการสวัสดิการให้แก่สมาชิกทั่วถึงมากขึ้น คัดเลือกคณะกรรมการที่มีทักษะความรู้ และความสามารถในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นที่น่าเชื่อถือของชุมชนเข้ามา เป็นกรรมการด้วยการสรรหาบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมจากสมาชิกในพื้นที่ ผ่านกิจกรรมเวทีประชาคม หรืออื่น ๆ ตลอดจนมีการจัดเวทีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของคณะกรรมการบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องด้วยความเข้าใจและเอื้อประโยชน์ร่วมกัน ควรจัดประชุมหรือชี้แจงเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกกับคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและควรมีมาตรการและแนวทางปฏิบัติเรื่องการเงินสำหรับสมาชิกอย่างชัดเจนและเป็นระบบ

2. ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนให้ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นรวมทั้งแก้ปัญหาของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง และน้อยที่สุดในเรื่องการเปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของกองทุน เนื่องจากสมาชิกอาจจะยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบของกองทุน ดังนั้น คณะกรรมการกองทุนควรเปิดโอกาส ให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของกองทุน สอดคล้องกับ (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), 2552) ได้กล่าวถึง การขับเคลื่อนการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของกองทุนสวัสดิการตำบล เพื่อให้กองทุนสวัสดิการมีการบริหารจัดการอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน สมาชิกมีส่วนร่วมและสามารถจัดสวัสดิการประเภทต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมทุกกลุ่มคนในชุมชน และ (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2547 อ้างอิงใน กุลนิษฐ์ ดำรงสกุล, 2552) กล่าวว่า เงื่อนไขของความสำเร็จของการจัดสวัสดิการโดยภาคชุมชนว่า จะต้องตั้งอยู่ในกรอบของไตรรัตน์ของการจัดตั้ง คือ การนำความคิด จิตวิญญาณ และการบริหารจัดการ กล่าวคือ การนำ และการคิดนั้น มีที่มาจาก 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ได้มาจากส่วนราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน และส่วนที่มาจากชุมชน ส่วนจิตวิญญาณนั้นคือ การทุ่มเทแรงกาย แรงใจของผู้นำ โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ จากชุมชน จิตวิญญาณถือเป็นต้นทุนทางสังคม คือ การบริหารจัดการ ซึ่งการบริหารจัดการในองค์กรชุมชนนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกเป็นสำคัญ และต้องคำนึงถึงกรอบ 3 ด้าน คือ ผลประโยชน์อันพึงได้ของสมาชิก การยอมรับจากทุกคนในวงการ และศักยภาพของกลุ่มและองค์กรในขณะนั้น

3. ด้านการจัดสวัสดิการ พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนให้ระดับการจัดสวัสดิการมากที่สุดในเรื่องการจัดสวัสดิการครอบคลุมในการดูแลทุกด้านตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสมาชิกมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุน ซึ่งวัตถุประสงค์หลักในการก่อตั้งกองทุนเพื่อจัดสวัสดิการพื้นฐานให้แก่สมาชิก ในเรื่องการเกิด แก่ เจ็บ ตาย รวมถึงการดูแล ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของสมาชิกเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและเอื้ออาทรซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ (สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2557) ได้กล่าวถึง กองทุนสวัสดิการชุมชน เป็นระบบสวัสดิการอย่างหนึ่งในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองและดูแลกันเอง ตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ และตาย โดยกรณีเกิด: บุตรที่เกิดใหม่ของสมาชิกจะได้รับการเยี่ยมและทำพิธีรับขวัญด้วยการผูกแขนเด็กแรกเกิด แก่: สมาชิกจะได้บำนาญเป็นรายเดือนหรือรายปี เจ็บป่วย: สมาชิกที่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลได้รับเงินชดเชย ตาย: สมาชิกจะได้รับเงินค่าจัดการศพ โดยเงินสวัสดิการมาจากการออมสัจจะของสมาชิก ทำให้คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะในกระบวนการคิดร่วมกันอย่างเป็นระบบมีคณะกรรมการที่เป็นที่ยอมรับในการให้บริการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีกระบวนการทำงานเป็นทีมมีเป้าหมายในการให้บริการชาวบ้านทั้งที่เป็นสมาชิกกองทุนและผู้ยากไร้ด้วยความเต็มใจ ทำให้ชุมชนดำรงชีวิตอย่างยั่งยืน

4. ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนให้ระดับการรับรู้ข้อมูลของกองทุนมากที่สุดในเรื่องการประชุมสัมพันธถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง และน้อยที่สุดในเรื่องการจัดข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกกองทุนได้รับทราบข้อมูลของกองทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหงมีการพัฒนาและดำเนินการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการกองทุนควรมีการจัดข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรับทราบอย่างทั่วถึง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกและผู้สนใจได้รับทราบข้อมูลของกองทุนฯ รวมทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์กองทุนให้แก่บุคคลภายนอกได้รับทราบโดยรูปแบบการให้ข้อมูลมีหลากหลายช่องทาง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย การประชุมประจำเดือน การแจกแผ่นพับ หรือการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต หรือช่องทางอื่น ๆ สอดคล้องกับ (ศุภางค์ นันตา และกาญจนา แก้วเทพ, 2548) กล่าวถึงบทบาทของการสื่อสารของคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ที่มีการก่อตั้งขึ้นหลายกลุ่มในจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ความแตกต่างด้านการสื่อสารกันระหว่างผู้นำด้วยตนเอง ระหว่างผู้นำกับสมาชิก และระหว่างสมาชิกด้วยตนเอง สรุปได้ว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่ม กล่าวคือ ผู้นำจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์ผ่านการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกกลุ่มเพื่อสร้างความเข้าใจในทุกกระบวนการของกิจกรรม โดยวัดได้จากปริมาณและคุณภาพของการสื่อสาร เช่น ความถี่ในการ

จัดการประชุมปรึกษาหารือ การแสวงหาความรู้และบทเรียนจากกลุ่มอื่น ๆ เป็นต้น รวมถึงการสร้างการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับความหมายของกลุ่มออมทรัพย์ ให้แก่สมาชิกทั้งก่อนและหลังการก่อตั้งกลุ่ม ซึ่งจะสร้างความสำคัญต่อการพัฒนาด้านการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิก

5. ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนให้ระดับการติดตามและประเมินผลมากที่สุดในเรื่องการประกาศการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อให้สมาชิกกองทุนได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินงาน เนื่องจากกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหงเพิ่งเริ่มดำเนินการ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนและสมาชิกมีความมั่นใจในการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุน ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องกับ (พรวริภา สุวรรณชฎ, 2557) กล่าวว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ควรกำหนดการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้มีความชัดเจนในการทำงาน เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ และวางแผนการดำเนินงาน รวมถึงเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของกองทุนสวัสดิการชุมชน มีการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิก บัญชีรับ-จ่าย ของกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้โอกาสสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน มีการติดตาม/ประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน

แนวทางในการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการชุมชน นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลัก หรือเรียกว่า “ฐานแห่งความมั่นคง” ซึ่งประกอบไปด้วย ทุนต่าง ๆ ได้แก่ ทุนมนุษย์, ทุนทางสังคม, ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากร ซึ่งเหล่านี้ จะเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดฐาน ซึ่งหมายถึง ความมั่นคง ยืนยาวเป็นฐานรากแห่งความมั่นคง ฐานทุนทางเศรษฐกิจ ฐานทุนธรรมชาติ และฐานทุนทางสังคม

องค์ประกอบที่สำคัญของ “กองทุนสวัสดิการชุมชน” คือ ทุนต่าง ๆ ข้างต้น ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่สามารถนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไปได้ กล่าวคือ

1. ทุนมนุษย์ การให้ความสำคัญกับ “คน” โดยการยกย่องในการทำความดี ไม่ว่าจะ เป็นสมาชิกกองทุน หรือคณะกรรมการของกองทุน ที่มีความรู้ ความสามารถในการร่วมกันพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน และเป็นการสร้างผู้นำรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ ความสามารถ มีจิตอาสา มีความขยันอดทน และเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตนเป็นการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้นำ เพื่อตอบแทนในการทำคุณงามความดี อีกทั้ง การศึกษาดูงาน กองทุนฯ อื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเสริมสร้าง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แนวทางการบริหารจัดการกองทุน เพื่อให้เกิดการพัฒนาของกองทุนสวัสดิการชุมชน ต่อไป

ดังนั้น กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จะต้องพัฒนา “คน” ที่เป็น คนเก่ง คนดี มีความรู้คู่คุณธรรม เพื่อสร้างให้เกิดผู้นำรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ของการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน ให้เป็นกองทุนฯ ที่ยั่งยืนต่อไป

2. ทูทางสังคม กองทุนสวัสดิการชุมชน ทำให้เกิด “ทุนทางสังคม” ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของสมาชิกในชุมชนก่อตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ทำให้เกิด การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อีกทั้งเป็นการแสดงถึงความโปร่งใส ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความรักใคร่ ความสามัคคี ดังนั้น กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง จะต้องมีการทุนทางสังคม ซึ่งเป็นรากฐานแห่งความมั่นคง และเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่จะนำกองทุนไปสู่ความยั่งยืน

3. ทุนเศรษฐกิจ การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ปัจจัยหลัก คือ “เงินกองทุน” ซึ่งเป็นฐานที่สำคัญที่สุด ที่จะให้กองทุนเกิดความยั่งยืน ดังนั้น การจูงใจทำให้เกิด การออม เพิ่มขึ้น เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทำอย่างไร ให้เกิดสมาชิกที่เพิ่มมากขึ้น เหตุจูงใจที่ทำให้ คนที่ไม่ใช่สมาชิก เข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน เช่น ความมั่นคงของกองทุนผลตอบแทนของ สวัสดิการที่ได้รับเกิดความคุ้มค่า เป็นต้น ซึ่งก็เป็นเหตุ เป็นผล เมื่อเกิดการเพิ่มของเงินออม ก็ต้องเพิ่มสวัสดิการ และการเพิ่มการจ่ายสวัสดิการมากขึ้น

ดังนั้น กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง จะต้องให้ความสำคัญ กับการเพิ่มขนาด ของเงิน และขนาดของคนรวมทั้งการวางแผน การใช้จ่าย การจัดสวัสดิการที่เพิ่มขึ้น เพื่อให้ ผลตอบแทนแก่สมาชิกที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย

ประการสุดท้าย การเกิดขึ้นของกองทุนสวัสดิการชุมชน จำต้องมีหน่วยงานของภาครัฐ ประกอบไปด้วย พัฒนาสังคมจังหวัด หรือองค์กรปกครองท้องถิ่น นั้น ๆ ให้ความช่วยเหลือใน หลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการสมทบทุนให้กองทุนฯ หรือการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก และคณะกรรมการกองทุน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง มีประสิทธิภาพและเกิดความ ยั่งยืน ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1. คณะกรรมการควรมีการศึกษาดูงานการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการ บริหารจัดการดีเด่น ซึ่งสามารถนำมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการ ชุมชนของตนเองได้

2. คณะกรรมการควรมีการบริหารงบประมาณและจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม รวมถึงให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เข้าร่วมประชุม ให้ความสำคัญ เข้าใจระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อการรับสวัสดิการได้อย่างทั่วถึง

3. คณะกรรมการควรมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อกองทุนสวัสดิการชุมชน ซึ่งมีความสำคัญในการหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและการบริหารงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนให้ยั่งยืนและมั่นคงมากขึ้น

4. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุน

5. ควรมีการสำรวจความต้องการสวัสดิการชุมชนทุกปี โดยการรับฟังความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน

2. ศึกษาสมรรถนะของคณะกรรมการบริหารกองทุนที่ส่งผลต่อการพัฒนากองทุนสู่ความยั่งยืน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (20 สิงหาคม 2553) มท 0891.4/ว2502. **แนวทางการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.**
- กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง. (31 ธันวาคม 2558). **ข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง.**
- กัลยา วาณิชย์ปัญญา. (2551). **การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลนิษฐ์ ดำรงสกุล. (2552). **แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณี กองทุนสวัสดิการชุมชนในจังหวัดนครนายก.** วิทยานิพนธ์ สส.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จันทิมา ลิ้มหัน. (2543). **การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันโรคอุจจาระร่วง จังหวัดตรัง.** วิทยานิพนธ์ วท.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา
- จินตนา กาตมณี. (2557). **การจัดสวัสดิการชุมชนโดยภาคประชาชนในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษา เครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชน เขตคันนายาว.** ดุษฎีนิพนธ์ รบ.ด., มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.
- จิระเดช จีแดง. (2555). **ศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง: การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณี บ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. ใน การประชุมวิชาการแห่งชาติ ปีที่ 9** (หน้า 2095-2102). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. (2543). **วิสัยทัศน์การวางแผนพัฒนาประเทศในสหัสวรรษหน้า.** นนทบุรี: เพชรรุ่ง.
- นันทิยา หุตานุกวัตร และณรงค์ หุตานุกวัตร. 2546. **การพัฒนาองค์กรชุมชน.** อุบลราชธานี: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- ณภาวดี สัพโส. (2554). **การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของตำบลนาตาล อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รป.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปณิชา วุฒิธรรมทวี. (2553). **แนวทางการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- ประเวช วะลี. (2549). **พระเจ้าอยู่หัวกับรหัสการพัฒนาใหม่** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ร่วมด้วยช่วยกัน.
- พรรณทิพย์ เพชรมาก และวริฏฐา แก้วเกตุ. (2551). **รูปแบบการขยายผลการขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการชุมชน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรวิภา สุวรรณชุมภู. (2557). **การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546. (24 กันยายน 2546). **ราชกิจจานุเบกษา**. 120(94 ก). หน้า 6-20.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540. (28 ธันวาคม 2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. 124(100 ก). หน้า 12-20.
- ไพโรสน ยอดบุญมา. (2557). **แนวทางการจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความเข้มแข็งกรณีศึกษา กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจำปาหวาย อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปร.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). **การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงานงบประมาณ ในการปฏิรูประบบราชการ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รุ่งศิริ นุชสุวรรณ. (2553). **ความยั่งยืนของกองทุนสวัสดิการภาคประชาชนวันละ 1 บาท ชุมชนวัดเชิงหวาย เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ สส.ม., มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วรรณพร พุทธภูมิพิทักษ์ และกัญญามน อินทว่าง. (2554). **ทฤษฎีองค์การและการจัดการ** (พิมพ์ครั้งที่ 1). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ศุภางค์ นันทา และกาญจนา แก้วเทพ. (2548). **กระบวนการทัศน์ใหม่ในการสื่อสารเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ จ.สุรินทร์**. **วารสารนิเทศศาสตร์**. 23(2). 17-30.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). (2552). **คู่มือการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: แอ็บ้า พรินติ้ง กรุ๊ป.
- สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2557). **รายงานการถอดบทเรียนการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ประสบผลสำเร็จกรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น และกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลตลาดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม**. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559, จาก <http://eris.nesdb.go.th/pdf/เล่มสวัสดิการชุมชน-ปรับ F.pdf>

สิริรัตน์ เกียรติปฐมชัย. (2555). ปัญหาการจัดการกองทุนการออมและสวัสดิการชุมชน.

วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์, 6(1), 107–133.

อนิวัช แก้วจำนง. (2553). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: นำคิดส์.

อรัญ จิตตะเสโน (2555). **หลักการและวิธีการบริหารจัดการชุมชน**. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์

2559, จาก file:///C:/Users/Windows8.1/Downloads/

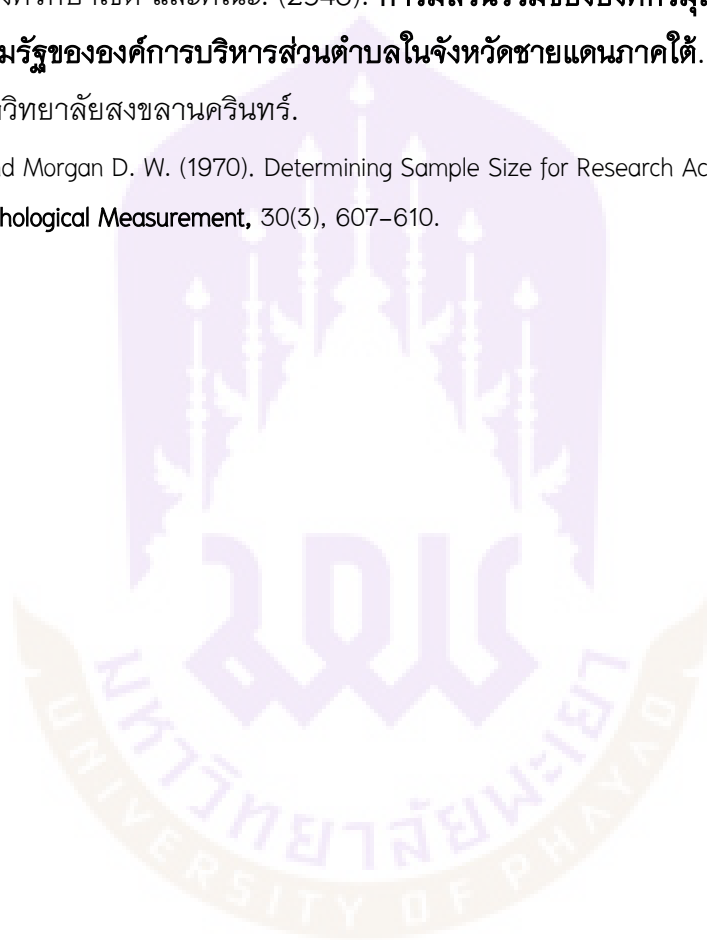
hlakkaaraelawithiikaarbrihaarcchadkaarchumchn.pdf

อิบราเอ็่ม ณรงค์รักษาเขต และคณะ. (2548). **การมีส่วนร่วมขององค์กรมุสลิมในการส่งเสริม**

ธรรมรัฐขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชายแดนภาคใต้. สงขลา:

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Krejcie R. V. and Morgan D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน

คำชี้แจง แบบสอบถามคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในระดับปริญญาโท สาขาการจัดการธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศาสนาการณการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์ต่อคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง ได้ข้อมูลเพื่อปรับใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนสู่ความยั่งยืนต่อไป คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ได้รับความไว้วางใจเป็นความลับ โดยจะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ข้อมูลที่ตรงกับความจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านอย่างรอบคอบให้ครบทุกข้อ

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีจำนวน 5 หน้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) มีจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานกองทุน ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการจัดสวัสดิการ ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน และด้านการติดตามและประเมินผล เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

**ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล
บ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง**

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. สถานภาพการเป็นสมาชิก () คณะกรรมการ () สมาชิก

2. ระดับการศึกษา

() ไม่ได้รับการศึกษา	() ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษาตอนต้น	() มัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช.)
() อนุปริญญา (ปวส.)	() ปริญญาตรี
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

3. อาชีพ

() เกษตรกรรม	() ค้าขาย/ธุรกิจ
() รับจ้างทั่วไป	() ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() อาชีพอื่น ๆ โปรดระบุ.....	

4. รายได้

() ต่ำกว่า 5,000 บาท	() 5,001-10,000 บาท
() 10,001-15,000 บาท	() 15,001-20,000 บาท
() 20,001-25,000 บาท	() มากกว่า 25,000 บาท

5. เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ.....

6. สวัสดิการที่ท่านได้รับจากกองทุนฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ทุนการศึกษา	() เงินขวัญถุงสำหรับสมาชิกคลอดบุตร
() เงินช่วยค่าทำศพ	() ค่านอนโรงพยาบาล
() เงินกู้เพื่อประกอบอาชีพ	() การฝึกอบรมอาชีพ
() เครื่องนุ่งห่ม/เครื่องอุปโภคบริโภค	

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง อำเภอองาว จังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 32 ข้อ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นที่ท่านคิดว่ามีผลต่อการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง โดยกำหนดค่าน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการบริหารงานกองทุน					
1. มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกองทุนอย่างชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร					
2. มีการปฏิบัติงานตามแผนและขั้นตอนของงานดำเนินงานกองทุนตามที่กำหนดไว้					
3. มีการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ของกองทุนที่ชัดเจน					
4. มีการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีความเป็นธรรม					
5. มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกถูกต้องครบถ้วน					
6. มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของกองทุนอย่างชัดเจน ตรวจสอบได้					
7. ระเบียบของกองทุนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ปัจจุบันตามมติที่ประชุมประจำปี					
8. กองทุนมีหลักฐานในการรับจ่ายเงินที่สามารถ					

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ตรวจสอบได้					
9. คณะกรรมการกองทุน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสวัสดิการกองทุนฯ และมีความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี					
10. การบริหารงบประมาณของกองทุนมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มากน้อยเพียงใด					
ด้านการมีส่วนร่วม					
1. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการของกองทุนฯ					
2. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ของกองทุนฯ					
3. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ของกองทุนฯ					
4. เปิดโอกาสให้สมาชิกกองทุนฯ ได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนฯ					
5. รับฟังความคิดเห็นรวมทั้งแก้ไขปัญหาของสมาชิกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว					
ด้านการจัดสวัสดิการ					
1. มีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกของกองทุนอย่างเหมาะสมตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก					
2. มีการจัดสวัสดิการที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก					
3. มีการจัดสวัสดิการครอบคลุมในการดูแลทุกด้าน ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย					
4. มีการจัดสวัสดิการที่เป็นประโยชน์					
5. มีการจัดสรรเพื่อสาธารณประโยชน์					

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน					
1. มีการประชาสัมพันธ์ถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนให้ประชาชนในพื้นที่ทราบอย่างทั่วถึง					
2. มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกกองทุนได้รับทราบข้อมูลของกองทุนฯ อย่างต่อเนื่อง					
3. มีการจัดเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทำงาน ระหว่างคณะกรรมการกองทุน กับสมาชิกกองทุน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
4. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ					
5. มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ คู่มือ เครื่องกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน สถานีวิทยุชุมชน เป็นต้น					
ด้านการติดตามและประเมินผล					
1. มีการติดตามผลการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ					
2. มีประกาศการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อให้สมาชิกกองทุนฯ ได้ทราบข้อมูลผลการดำเนินงาน					
3. มีการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานของกองทุนฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง					
4. มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนฯ เป็นประจำสม่ำเสมอ					
5. มีการประชุมสมาชิก เพื่อสรุปผลการดำเนินงานของกองทุนฯ					
6. มีการลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมสมาชิก					

การบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบ้านแหง	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7. มีหน่วยงานภายนอกที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน เป็นประจำทุกปี					

**ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง
อำเภอวาร จังหวัดลำปาง**

1. ด้านการบริหารงานกองทุน

.....

.....

.....

2. ด้านการมีส่วนร่วม

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดสวัสดิการ

.....

.....

.....

4. ด้านการรับรู้ข้อมูลของกองทุน

.....
.....
.....

5. ด้านการติดตามและประเมินผล

.....
.....
.....

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ - สกุล	ปิยวัลย์ กลิ่นทอง
วัน เดือน ปี เกิด	27 ตุลาคม 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	24 หมู่ 7 ตำบลหลวงใต้ อำเภอฉวาง จังหวัดลำปาง
ที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหง อำเภอฉวาง จังหวัดลำปาง
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2548	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2547	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแหง จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	บช.บ. (การบัญชี), มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่
ผลงานตีพิมพ์	
	ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
	ปิยวัลย์ กลิ่นทอง (ผู้บรรยาย), (11 มิถุนายน 2559) การพัฒนาการบริหารของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ้านแหง อำเภอฉวาง จังหวัดลำปาง สู่ความยั่งยืน, ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2 (หน้า 547-557). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา
	ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -